PJ 5670
.B4

LIBRARY OF CONGRESS
00002433485

LIBRARY OF CONGRESS
1800

RERUM SECULO QUINTO DECIMO IN MESOPOTAMIA GESTARUM

LIBRUM

E CODICE BIBLIOTHECAE BODLEIANAE SYRIACO

EDIDIT

ET INTERPRETATIONE LATINA ILLUSTRAVIT

Dr. OTTOMAR BEHNSCH.

VRATISLAVIAE

MDCCCXXXVIII

TYPIS GRASSII, BARTHII ET SOCII.

VENDUNT SCHULZ ET SOCIUS.

RT5670
.B4

B1500

'05

W

WEBER COLLECTION

2. t. - Ap. 21, 11

V I R O

CELEBERRIMO AMPLISSIMO SUMME VENERANDO

GEORGIO HENRICO BERNSTEIN

PRAECEPTORI SUO ET PATRONO

OPTIMO

HUNC QUALEMCUNQUE LIBELLUM

UT GRATI ANIMI AC PIETATIS SIGNUM

SACRUM ESSE

VOLUIT

AUCTOR.

PRAEFATIO.

Libellus, quem edendum elegi, non semel tentatus est: primus iam Assemani B. O. T. III. P. II. p. CXXXVI—CLXII (pp. CXLIV. CXLV et CXLIX—CLVIII desiderantur) aliquos locos, praesertim qui historiam ecclesiasticam spectant, excerpsit; hunc secutus est Brunsius, qui totum opus, quod Oxonii e codice Huntingt. LII descripserat, in libro: Neues Repertorium für Bibl. und Morgenl. Literatur, herausgegb. v. Paulus, Th. I. Jen. 1790. in lucem prodire iussit, cui inscripsit: *appendix ad chronicon Bar Hebraei syriacum.* Denique Lorsbachius editionem Brunsianam recensuit et nonnullos e multis locis, qui arte critica adhuc egebant, ex ingenio feliciter emendavit, cf. Archiv für Biblische und Morgenländische Literatur. Th. I. herausgegeben von Lorsbach.

At varias explicationes quamquam perpessus libellus tamen tot tantisque mendis corruptus restitit, ut et lectori literis Syriacis iam provecto taedio maximo et tironi detrimento non minori esset. Quae cum ita se haberent, praeceptor meus Bernstein literarum orientalium inprimis Syriacarum omnium peritissimus, qui occasionem scribendi faceret a me rogatus, notas a se ipso Oxonii olim versante e codice desumptas mihi

benevole credidit, ut librum, quantum fieri posset, a mendis cuiusvis generis liberarem. Deinde, cum susceptum laborem iam fere ad finem perduxeram, ipse Oxonium delatus bibliothecam Bodleianam frequentare et codicem, quo liber continetur, inspicere potui. Hic quam negligenter liber descriptus sit et simul opportunitatem eius curiose restituendi mihi oblatam eum viderem, haudquaquam haesi, quin editionem alteram eamque codice comprobatam curarem. Non minoris enim equidem opinor ducendum est, rem deperditam et mendis immersam bene recteque iterum offerre, quam cumulum librorum ingentem nova hucusque inedita particula augere.

Quibus promissis ut, quae de ipsius libri ratione, argumento et auctore dici possint, brevi modo enuclem, primum fatendum est librum non integrum esse, sed potius e diversis annalium partibus constare. Chronicon Bar Hebraei Syriacum maximam partem codicem explet; tanquam appendices tres singulae partes, uti videtur, non ab eadem manu adiectae sunt, quarum una nostrum libellum, altera narrationem de urbe Dara sive Anastasia anno Graecorum DCCCXX ab imperatore Anastasio condita continet. Quae narratio e libro quinto operis historici, quod Ioannes confecit, deprompta est. Initium factum est verbis hisce ... Tertia autem appendice, cui inscriptum est ..., Neurusi, de quo conf. Bar Hebr. chron. p. 611., mentio fit.

Quod nostrum libellum attinet, tres sunt ei partes, quarum prima, cui inscriptio est ..., res a Timuro inter annos MDCCV—MDCCXII aerae Graec. describit. Duo sunt additamenta, quae annos MDCCLXII et MDCCLXVI tangunt. Duabus Timuri et Barcuci epistolis, quas p. 28. ss. explicavi, interpositis altera libri parte, cui inscriptum est ..., historia ab anno MDCCVI usque ad annum MDCCXIV deducitur; ubi

sub fine de visione anno MDCCCXIV facta pauca verba addita sunt. Exinde tertia eaque maxima annalium parte, quae ܐܬܕ ܒܥܕܬ ܕܥܕ ܥܡ ܕܥܕ ܕܥܕܬ ܐܬ inscripta est, res in regionibus Syriae, Aegypti, ditionis Rumaeae et praesertim Mesopotamiae ab anno MDCCV per seculum proximum gestae describuntur.

Quaerenti, quis librum scripserit, eum ab uno auctore nullo modo conceptum esse, primum respondendum est. Assemani quidem scriptorem Noam Libaniotam Iacobitarum Syrorum maphrianum esse censet, cf. B. O. P. III. P. II. p. CXXXIX; sed haec opinio tantum hoc modo oriri potuit, ut mihi quidem videtur, quod maphrianus Noe e monte Libano oriundus eo ipso anno, quo liber est absolutus, patriarcha electus est; cf. B. O. T. II. p. 386., ubi Assemani annotavit: *hucusque (ad Noe Libaniotam) in appendice ad chronicon Bar Hebraei.* Quae sententia de uno auctore eoque Noe Libaniota defendi omnino non potest; quippe quae tum eo refutetur, quod historia ter et uno eodemque fere anno exoritur, cum quod in parte annalium ultima auctoris alius vestigia certa inveniuntur. Huius enim auctorem esse hominem Iacobitam Beth Severino oriundum, etsi oculo veloci liber percurratur, nemo non videbit. Huc prae ceteris spectant, quae de anno MDCCLXXXV ab auctore, qui sermonem de templo Severini collapso eiusque restauratione instituit, narrata sunt. Praeterea huius meae opinionis argumentum de narratione rerum anno MDCCCIII gestarum desumere possum firmissimum. De nomine tamen scriptoris nihil constat. Quod oppidum Beth Severinum nostro in libro sexcenties obvium attinet, Assem. B. O. T. I. p. 216 ita disseruit: *Modiad autem, Baghedscia, Beth Tabita, Caphartuta et Severina vici sunt in Mesopotamia non procul ab urbe Mardin, quae hodie post Edessam, Amidam et Babylonem omnium fere Mesopotamiae civitatum est frequentissima.* Ceterum librum maximam partem a teste oculato scriptum esse apparet ex iisdem locis, quorum mentionem modo feci; hic enim auctor sermonem ita constituit, ut quae narret ipsum vidisse conspici possit. Primam libri partem ab Iacobita scriptam

esse e p. 2. l. 27. verbis dilucidis probatur; de altera nihil in aprico est, sed coniectura de auctore eiusdem sectae assecla fieri facile potest.

In codice opusculum nullo titulo praefixo Bar Hebraei chronicis annexum est, quorum inscriptionem ܐܬܬ ܕܡܬܠܦܢܘܬ ܕܣܠ in nostra fingenda imitatus sum; latinam vero ab argumento et praecipua totius libri ratione petivi.

Ceterum, ut quam in libro tractando persecutus sim rationem non plane taceam, reliquum est, ut indicem me textum locis, ubi explicatione egere videatur, annotationibus respectu verborum, rerum et sententiarum habito instruxisse et cum iis, quae Assemani in Bibl. Or. et Arabsias in vit Tim. praebent, comparavisse.

EXPEDITIO HUNNORUM, PERSARUM, MOGOLORUM IN REGIONEM DIARBECRI.

Anno Graecorum MDCCV, Arabum DCCLXXXXVI, innumerabiles Hunni, Persac et Mogoli e stirpe Schingischani primi Samarcanda eruperunt et Tabrisum venerunt; inde ut Bagdadum proficiscerentur se converterunt. Cum sultanus Achmed opibus et mulieribus suis coactis in Aegyptum aufugisset, copiae Mogolorum duce Timurlengo et sultano Machmudo, qui chanus eorum erat, descenderunt. Bagdado direpta incensaque inde Tagritum venerunt, quam urbem, cum princeps Emir Hasan ad eos supplex non venisset, per tres menses obsederunt sed ea potiri non potuerunt. Nam Emir Hasan vir fortissimus et bello exercitatus Tagritensibus animum addidit eosque excitavit, ita ut Timur sine iureiurando, quod matri Emiri Hasani praestitit, urbem vi capere non potuisset. Illi ad cum, postquam fidem dedit, arce aperta descenderunt; is tamen spreto iureiurando cepit Emirum eumque vinxit et urbem viris armigeris omnibus occisis, praedaque magna, mulieribus, pueris et puellis abactis funditus evertit. Princeps Arbelae, Scheich Ali eum adiit et vitam suam pactus est. Eodem modo egit princeps Mauselae Iar Ali Tureomanus, filius Bedri Chodschae. Quam ob rem Timur chanus per Arbelam, quam nulla iniuria affecit, transiens Mauselam quoque, cuius incolae ei obviam ibant, pacatus venit. Princeps vero Gosartae Carduae Asoddin Curdus, cum Timurum Mausclam venisse audiret, fratrem Magdoddinum, qui dona offerret, ad eum misit. Hic comiter exceptus et recreatus in Mardini viciniam rediit. Timurum

Tar. Arnold 14,23

postea in campum Arbensem ascendentem Asoddin iterum adiit atque benigne exceptus est. Porro princeps Hesnae Cephae Malee Adel Soliman et princeps Arsuni sultanus Sartschue eum adierunt, quos benevole excepit. Timur eum Mardinum venisset principe Maleco Taheroddino Isai ad ipsum non descendente urbem quidem non expugnavit, quia in Palaestinam contendebat, sed Malcoum Taherum verbis blandis ex arce elicuit et vinctum in caveam detrusit; post tres demum annos eum dimisit. Timur Resainam adortus cepit; deinde multis hominibus occisis, abductis, crematis pervenit Amidam miseram, qua armis expugnata occidit abduxitque multitudinem infinitam, pueros, puellas, mulieresque pulchritudine lunae similes. Postquam urbem penitus cremavit, irruit in Edessam male fortunatam eamque turpius tractavit atque Amidam. Profectus deinde ad Euphratis ripam, quia rex Aegypti sultanus Bareue copias suas multumque commeatum exstruxerat, traiicere tamen non potuit. Timur itaque rediens e ripa Euphratis in inferiorem partem campi Arbensis descendit et Mauselam reversus est. Sed filius eius natu maximus Amiranschah venit Amidam, descendit deinde Turabdinum ibique magnam stragem fecit, occidit, abduxit, praedatus est, hominesque in foveis suffocavit. In monasterio Mar Gabrielis Carthamini pari modo trecentos homines et triginta duos monachos una cum episcopo eorum Mar Ioanne suffocavit. Deinde ad vicum parvum regionis Turabdinae Beth Isaae transiit et eos, qui in arce erant, igne obruit. Perforata turri meridiem versus ac direpta irruerunt hostes tanquam lupi sanguinem incolarum sitientes, occiderunt mares et mulieres filiasque captivas abduxerunt, ita ut omnes omnino perirent. Inde Amiranschah in orientem sese convertit ad Gosartam Carduam, a cuius principe Asoddino paulum frumenti et dona expetiit; quo tamen e malo consilio ministrorum frumentum occultante nec cito mittente Amiranschah iratus Gosartam praedari ac depopulari exercitum iussit. Asoddin urbe relicta in montana septemtrionem versus secessit; Gosartam ipsam fluvio Tigride tanquam mari cinctam Mogoli, quia hiems vehemens erat nullo impedimento cohibiti, quasi rivulum traiicerent, intrarunt praedaque abacta incenderunt. Ipsa ornamenta ecclesiae magnae, quae nostra Iacobitana est, omnia spoliaverunt. Gosarta depopulata post viginti septem dies Mauselam ad Timurum descenderunt. Hic autem tempore verno rediens Mardinum die tertio hebdomatis passionis, sive die decimo quarto mensis Nisan oppugnavit. Urbem iam die quinto sacrae coenae sancto captam et occidendo et praedando et captivos abducendo devastavit. Attamen arcem urbis non cepit. Mardino in superiorem Rumaeam regionem ascendit, unde Tabrisum reversus incipiente anno in regionem Sinorum sive Chataeam descendit. Transiecit Indum et magnam praedam, aurum et argen-

tum praedatus est; ipsum regis Indorum filium cepit, quem catenis vinciri iussit. Multos etiam elephantes abducens Samarcandam rediit.

Septem annis post, anno Graecorum MDCCXII, venit Tabrisum atque eripuit castellum Alnadschae sultano Tahero Achmedi Bagdadensis sultani filio, qui cum fortissimus esset et Iberi sive Georgii ipsum affinitatis causa adjuvissent in hac arce quindecim annos commoratus erat; coactus tandem urbem reliquit et ad Iberos aufugit. Timur chanus in Ciliciam progressus cepit Sebastiam, qua in urbe sultanus Achmed Bagdadensis et Cara Josephus Carae Machmudi Turcomani filius versabantur. Quorum mulieres, opes filiosque abduxit; ipsi tamen in regionem Rumaeam recesserunt. Quod cum viderent Sebastienses miseri supplices pro vita sua orarunt; ille vero ne guttam quidem sanguinis sese effusurum esse iuravit. Inde apertam urbem postquam ingressi sunt Hunni insolentes, Timur praecepit ut homines omnes nobiles colligerentur, quo facto foveas fodi illosque viros terra obrui iussit. Faeinus a nemine unquam perpetratum! Mulieres et puellas in captivitatem secum ducentes urbem reliquerunt desolatam ac vacuam. Tum Timur copias celeriter Euphratem traiicere ut Halebum oppugnarent iussit. Triduo urbem una cum castello ceperunt eiusque templa diruerunt. Illinc Timuri copiae Hamatham et Emesam contenderunt.

Aegypti rex Malec Alnazer filius sultani Barcuci copiis collectis festinanter Damascum contenderat, quem Timur timens missis legatis pacem rogavit. At ille respondit: hanc pacem tecum sciseo, ut, sive tu Aegyptum universam mihi eripias seu ego muhammedanos, quibus bellum intulisti, liberem, te aggrediar. Timur chanus hac responsione dura accepta cum magnus timor eum incessisset per alium nuntium, quem ablegavit, dixit: nihil a vobis exigo praeterquam quod monetam meo nomine cudatis, quo facto in patriam meam revertar, vos autem reges et domini in regione vestra maneatis. Cui respondit rex Aegypti: bini reges ut uni civitati imperent fieri nequit. Dicas vero nobis quaenam sit religio tua; si christianus es christianis tamen non pepercisti, si iudaeus, eos ut incolumes essent non sivisti, si muhammedanus, ecce muhammedanos funditus perdidisti, templa eorum destruxisti, judices occidisti, sacerdotes combussisti. Neque alio modo nisi gladio cras congrediemur. Timur respondit: si ita res sese habet neque aliter componi potest, non crastino die sed in perendinum congrediamur. Tum castra a Damasco, cui valde appropinquaverat, paululum removit et copias, ut illucescente die ad proelium committendum paratae essent, instruxit.

Rex Aegypti quoniam puer erat tredecim annos natus, quinque e servis patris ipsius ab eo deficientes in Aegyptum ut ea potirentur ipsa nocte, qua ad proelium se accingebat, profecti sunt. Dimidia nocte simulatque de iis ipsi relatum esset copiis suis dixit: cito iter instituamus, nam si Aegyptus nobis eriperetur e regno penitus expelleremur; si autem Aegyptus nobis salva manserit, etiamsi Timur chanus Damascum et reliquas urbes diruerit, harum restituendarum facultatem habebimus. Itaque relicta Damasco cum copiis suis in Aegyptum recessit. Timur cum copiis prima luce ad proelium paratis neminem videret sibi occurrentem lento gressu Damascum contendit. Cum nemo ei resisteret et animus nuntio regem in Aegyptum rediisse allato augeretur Mogolicae copiae urbem miseram cinxerunt eamque, quae tota ligno exstructa erat, igne iniecto cumulum cinereum reliquerunt. Abduxerunt, cremarunt, occiderunt multos homines, templumque magnum, quod Omiadarum vocant, funditus diruerunt. Relicta deinde Damasco festinanter Euphratem traiecit Timur et iuxta Mardinum castra posuit. Cuius urbis coenobium occidentem versus situm, quod coenobium novum vel Dir Dschadideh appellabatur, vi expugnaverunt nec cuiquam trium circiter millium hominum, qui ibi erant, pepercerunt. Aggressus vero Mardinum male fortunatam obsedit. Malec Adel Soliman princeps Hesnae Cephac et princeps Arsuni sultanus, qui Sartschuc vocatur, atque Asoddin Gosartae Carduae princeps, hi tres eum opportune adierunt et benevole excepti sunt. Malec Tahcroddin autem princeps Mardini, quem captum olim dimiserat, ad eum ex arce Mardinensi non descendit. Quam ob causam Timur chanus iratus urbis moenia, domos, fora, templa, turres destruxit desolatamque reliquit. Tum Bagdadum venit, quam gladii acie funditus evertit. Illinc in regiones suas profectus hiberna Tabrisi et Alataci posuit.

Anno insequenti tanta fuit annonae caritas, ut triticum sexcentis susis venderetur. 1457 Pal Anno Graecorum MDCCLXII Gehenschah in regiones Turcorum e familia Othmani oriundorum impetum fecit; penetraverunt usque ad Arsenganum, quam principi ipsius Scheich Hasano eripuerunt. Inde Mardinum venerunt eamque expugnaverunt. Tum triticum mille susis prostabat.

DE TURABDINI VASTATIONE A TIMURO CHANO FACTA.

1397 a.C.

Anno Graecorum MDCCVI ceteris locis vastatis Timur Amidam quoque cepit omnesque infantes flammis torruit; illinc progressi in regionem Beth Rischiae et Turabdini venerunt. Alii in arcem Cephac, alii in arcem Haitami, alii in arcem novam fugerunt, alii in cavernis sub terra se abdiderunt, quibus in locis fumo iniecto omnes, qui ibi erant, suffocati sunt. Beth Abischai plus quam trecenti homines et Caphar Schamae totidem suffocati sunt. Episcopus Malcus Modiadi et cum eo monachi hominesque multi exstincti sunt. Deinde in Carthaminac monasterium, cuius monachi eximii in spelunca meridiem versus sita, quam vocant Barsicai, occultati erant, venerunt. Qua eadem spelunca, de qua modo diximus, incolae etiam pagorum ceterorum atque Nesibis et Maarae se abdiderant. Quod cum illi scelerati cognovissent dentibus frendentes congregati sunt ac fumum immiserunt, quo omnes suffocati sunt; quadraginta monachi cum episcopo Mar Ioanne, qui est Thomas Severinita, incolaeque regionis circiter quingenti pericrunt. Tum regionem penitus vastantes etiam Beth Isaac oppidum vi ceperunt omnesque, quos ibi deprehendebant, occiderunt. E locis, quae praeter Hesnam Cepham omnia destruxerunt, captivi innumerabiles selecti sunt. — Postea fames et pestilentia per omnem regionem, ubi profecti erant, grassatae sunt.

Anno Graecorum MDCCVII Turci et Malecoladel princeps Hesnae Cephae bellum gesserunt. Eodem anno Gasaroddin a principe Mardini deficiens castellum Baracheh cepit et omnes pagos circumiacentes vastavit. Itaque tota regio occidentem versus sita mansit vasta mansitque hic lupus rebellis in omnibus viis insidiator.

Anni Graecorum MDCCIX Elule extremo Bedaroddin Haitami praefectus Ceritha coenobiolo in campo Arbensi sito atque incolis potitus est. Quem equis insecutus Scheich Muhammed Cerithae princeps fugavit, omnibus dispersis multisque occisis impedimenta, arma, vestimenta haud pauca spoliavit, ipsumque Bedaroddinum et principem Malcum Severinitam aliosque prehendit, quos tamen postea dimisit. Bedaroddin postquam diu moratus est Hesnam Cepham ascendit, ubi ictu teli mortuus est.

Anno Graecorum MDCCXI Cara Iosephus Turcus castra cepit Arabum, qui vocantur Dogaraei, eosque simul atque principem ipsorum in silva quadam et arce Gabar

detinuit. Carae Iosepho stipendia et arma Halebo, Damasco, aliisque locis allata sunt. Hoc eodem anno Esaias presbyter itineris in terram sanctam promissionis faciendi consilium cepit, sed quoniam viae praeclusae erant opportunitas proficiscendi ipsi defuit. Cum Mardini erat, patris nostri Mar Athanasii orientis maphriani mortem audivit.

Anno Graecorum MDCCXII dissidium inter Curdos, qui Gischaei appellantur, ortum est, quorum alii Mardini principem sequebantur, alii vero prineipem Hesnae, cuius in potestate essent. Capta Hadathi arce ibi quinque menses manserunt, dum iis a principe Hesnae Cephae stipendia afferuntur. Postea iis erepta est. Turci etiam, qui vocantur Beth Cuth Lubag in regionem Mechalem impetum feeerunt. Quos Malecoladel Hesnae prineeps perseeutus nonnullos oecidit, alios magna praeda erepta in captivitatem duxit, ceteros e regione ipsorum fugavit. Inimicitia gravis inter principem Hesnensem et Mardinensem exstitit, quod odium ob mulierem ortum erat.

Anno Graecorum MDCCXIII multae loeustae et museae ubique locorum apparuerunt, quae herbas, vineas, uvas omnes devorarunt atque ab hominibus clangore et fumo depulsae sunt.

Anno Graecorum MDCCXIV Hesnenses regionibus Beth Rischiae, Maarae et Nesibis potiti sunt. Quae urbes pariter atque Hebab, Arbu, et monasterium Mar Simeonis Arbensis dirutae sunt. Hieme huius anni Malecoladel Hesnae Cephae princeps equo decidit, quo casu eius os in obliquum distortum est, ita ut spectatoribus horrori esset.

Anno Graecorum MDCCCXIV mense Hesiran nubis alba columnae similis medio in aere per horam quotidie apparuit, quam homines omnes viderunt. Eiusdem anni die Mar Iacobo sacro mensis Thamus vicesimo nono tonitru valde ingens ante meridiem exstitit, quocum nubes alba cum nec nebula nee pluvia in aere erat coniuncta est. Quod tonitru rugitui simile circiter horam duravit. Per totum diem usque ad Gosartae campum sonitus auditus est, ita ut multi homines terrefacti se prosternerent. Talibus signis Deus ad bonam frugem quidem nos excitavit, sed animus noster insolens et pertinax nec resipuit nee fractus est. Dominus ne nos pro malitia nostra traetet sed potius pro magna sua clementia. Amen; sit eius animus misericors!

PERGIMUS PAUCA EX HISTORIARUM LIBRO DESCRIBERE.

Anno MDCCV Timur chanus maledictus in loca Ciliciae, q. e. Sisi, septentrionem versus sita et Mesopotamiae loca profectus est eaque devastavit. Deinde urbem Samacardam et in terram suam sub sole oriente sitam rediit.

Anno MDCCIX coenobii Cerithae in planitie siti obsessio facta est. Bedaroddin arcis Haitami praefectus occisus est et princeps Malcus Severinita eiusque socii fugati sunt.

Anno MDCCXII Timur chanus claudus omnia loca Babylonis, Arbelae, Mauselae, Gosartae Carduae, Mardini vastavit. In monasterio Carthamini homines quingenti in Barsicai, quae est spelunca subterranea, suffocati sunt. Monasterii etiam episcopus una cum quadraginta monachis exstinctus est. Oppido Arbu, quod Beth Rischaeorum est, propter hominis iusti Behnami Schatti episcopi preces, qui ibi versabatur, nihil adversi contigit. Hic enim pro oppidi incolis sese devovens coram Timuri chani filio se provolvit petiitque ut incolarum oppidi misereturr, et a Timuri chani filio sudarium signum accepit. Misertus eorum Timur chanus illinc transiit Mardinum, qua urbe capta Amidam, Edessam, Halebum devastavit et Damascum, ubi magnum Omiadarum templum incendit. Deinde capta etiam urbe sancta in Aegyptum venit; tum cum Aegypti principe contendit sultano Barcuco, qui et claudus iste infidelis homo mutuas epistolas miserunt.

Anno MDCCXVI lues acerbissima Beth Manaem fuit, qua multi homines, infantes, pueri, viri perierunt.

Anno MDCCXVII motu gravi terra ita concussa est, ut multa oppida corruerent; tum homines in cavernis se occultaverunt.

Anno MDCCXVIII Teseheam Syrus Mameluceus ex Aegypto veniens cum Othmano Turco sub urbe Amida pugnavit. Victus Teseheam cum sociis suis contendit in Syriam.

Anno MDCCXXIV magna ubique locorum pestilentia exstitit, qua Adi Severinita presbyter Beth Codeschi et cum eo quadringenti homines consumpti sunt.

Anno MDCCXXVII porta templi monasterii Carthamini combusta, quotquot in templo erant, in captivitatem abducti sunt. Cista dexterae Mar Gabrielis, ornatus, cruces, calices, phialae a Curdis Taschlachensibus maledictis ablatae sunt. Hoc quoque anno ecclesia oppidi Capharsae direpta est, ex qua martyris Asasaelis simulacrum a Curdis maledictis ablatum est. Eodem anno Hannah presbyter e familia Malci principis mortuus est.

Anno MDCCXXVIII Raban Iacobus stylita ad Beth Severinum a Curdis Garuditis occisus est, qui e stirpe Hadlensi ortus patris nostri patriarchae Behnami praeceptor fuerat.

Anno MDCCXXIX maphrianus Behnam Schatti Arbensis obiit.

Anno MDCCXXX Denha princeps cum sociis suis et Isa princeps Malci principis filius et princeps Malcus Severinita a militibus Schigarensium occisi sunt.

Anno MDCCXXXI Othman cum Alexandro Carae Iosephi filio ad aquas Saphanae dimicavit; Othman cumque ipso Hesnenses victi sunt.

Anno MDCCXXXII febri morboque ardente multi homines pericrunt; Beth Severini centum septuaginta homines, septuaginta tributarii, presbyter Adi affinis Esaiae presbyteri, et Iesus presbyter Sophae filius, et Ioannes presbyter Beth-Gazmazensis. Hoc anno Raban Barsuma Maadensis orientis maphrianus inauguratus est.

Anno MDCCXXVI principe Hesnae Solimano Iubita atque Veziro ipsius mortuis Solimani filius Aschraph imperium tenuit. Pestilentia eodem anno ubique locorum exsistente presbyter Esaias magister Severinus praeterque eum quingenti homines, quinque presbyteri et viginti quatuor diaconi mortui sunt. Quatuor novi presbyteri uno eodemque die inaugurati aegrotarunt, obierunt.

Anno MDCCXXXVII Beth Severino a militibus Sendorum capta direptaque princeps Asis occisus est.

Anno MDCCXXXIX aestus ingens fuit, quo botryes uvis iam perfectis penitus exaruerunt. Quo anno nullum defrutum nec debs neque uvae passae nec vinum fuerunt; postea per quinque annos fames gravis exstitit. Modius tritici sex susis, modius fabarum sedecim susis venditus est; cicerum, lentium et milii viginti quatuor susis.

Anno MDCCXXXXI Abdallah Bochtensis Gosartam Carduam tenuit ac montes insulae circumiectos occupavit.

Anno MDCCXXXXII Beth Severini dira pestis exstitit, qua quingenti homines et duo presbyteri Ioannes Nazeri filius et Iesus principis Ioannis filii principis Iesu Hendusi filius extincti sunt.

Anno MDCCXXXXIII Mardinum Nazero Emiro ex stirpe Carae Iosephi orto derepta est, cum Othmanus Turcus et filii Hamsae et Ali Begi Nazerum aggressi essent. Mardino expugnata Nazerus Emirus, qui ibi fuerat, Othmanum persecutus filium eius sultanum Hamsam cepit eumque vinculis collo iniectis in arce Mardinensi inclusit. Postea Othmanus altera vice Mardinum turba militum magna cinxit. Nazerus turbam Othmanicam insecuturus pro consuetudine sua egressus est. Mulieres autem et servi Nazeri, cum Hamsam Othmani filium iuvenem esse pulcrum et statura procera vidissent, simulac Nazerus ut cum turba Othmanica dimicaret egressus erat capti Hamsae amore in arce Mardinensi uno ore exclamaverunt: sultanus Hamsah Othmani filius vivat. Nazero victo eiusque sociis, cum arcem Mardinensem ascendere vellet, portae sunt praeclusae neque patefactae sunt. Othmanus Emirus ad portam occidenten versus sitam erat, Nazerus autem et qui cum eo erant sub porta, quae Bab Dschadid appellatur, pugnabant. Unde cum servis suis, qui vestes proiecerant et capita detexerant, in planitiem aufugit. Ab hoc tempore Turci Mardinum, quae familiae Artaci subiecta erat, ceperunt; quam ob rem inimicitia inter eos exorta est. Hoc anno sultanus Aschraphus Solimani filius iuxta Tigrim Baschiriae, cum precabatur, occisus est, cui filius Malec Camel successit. Arx Haitami a Curdis Garuditis eversa est.

Anno MDCCXXXXIV regio nostra Haitami a sultano Hamsa Othmani Turci filio vastata est; qui omnes Beth Severini incolas in captivitatem abduxit et in regionem Mardinensem transtulit, donec praefecti Severinitas illos a sultano Hamsa magno pretio redimerent. Vezirus Hesnae rusticos ad oppidum reduxit.

Anno MDCCXXXXVIII Aspahan Carae Iosephi filius ab Hamsa Othmani filio atque Hesnensibus in campo Arbensi victus est.

Anno MDCCXXXXIX lues in tota regione nostra fuit parva, qua pueri admodum pauci perierunt.

Anno MDCCLII episcopus monasterii Barzuma Caschua Manamita a Curdis Taschlachensibus maledictis occisus est.

Anno MDCCLIII Aspahan venit vastavitque oppidum Naharvanum in regione Bochtensium.

Anno MDCCLIV patriarcha Simeon Sobdae Manamitae filius Hierosolymis atque alius patriarcha Henoch Invardensis Zalachae mortui sunt. Quo anno Zalachae Cauma Severinita Gapheli filius patriarcha inauguratus est.

Anno MDCCLVI sultanus Hamsah Othmani filius et Aspahan Carae Iosephi filius obierunt.

Anno MDCCLVII Babylon a Gehenschah Carae Iosephi filio valde desolata et directa est.

Anno MDCCLIX Ali Garsa Ganita dominus arcis Hadathae ab Emiro Achmedo Naphthae filio Haitami arcis domino victus est.

Anno MDCCLX pesti gravissima, intestinorum morbo, ubique locorum exsistente oppido Beth Severini quingenti sexaginta homines perierunt, presbyter quoque Cauma Iacobi filius et cum ipso viginti diaconi mortui sunt.

Anno MDCCLXI Mardinum a Turcis Mogolis e familia Gehenschah expugnata est. Cum emirus Rostam Beg Tercani filius ob antiquam quae intercedebat inimicitiam urbem obsidione iterum eripere vellet, Hasan Beg Othmani filius eiusque frater Gehanchir Tercani filium proelio commisso vicerunt et occiderunt simulque omnia impedimenta ac praedam ceperunt.

Anno MDCCLXII sultanum Malec Alcamelum Hesnae dominum Malec Nazer filius interfecit eiusque imperium annum unum tenuit. Imperium tamen ei non mansit. Beth Manacm ab Hesnensibus occupatum est. In regno Hesnensium, qui sibi invicem adversabantur, rixa et contentio fuit. Malec Caleph ex urbe Hesna Cepha egressus Sered emiro Abdallae Bochtensi eripuit eiusque filium Nazeroddinum occidit. Malec Hasan Beth Severinum oppressit. Malec Macarem et Malec Salim sultani Malec Cameli filii, qui a filio suo Nazero interfectus erat, ad Haitami arcem venerunt, ubi ab emiro Hadschi On, qui ibi erat, excepti sunt. Hinc omnes reges, qui congregati erant, consilio capto arcem Hesnae noctu occuparunt et fratrem suum Malec Nazerum sociosque eius nemine resistente occiderunt. Successit Nazeri frater Malec Achmed.

Anno MDCCLXIV Invarda a Turcis ex Othmani familia Mardini dominis occupata est. Bochtenses Beth Severinum nocte secunda mensis Elul expugnantes quatuordecim viros et duodecim mulieres occiderunt; deinde Meidu, Beth Isaac et Arban vastarunt, quo facto agmen Bochtensium in regionem suam rediit. Hoc anno Hesnenses Gosartam Carduam descendentes regionem depopulati sunt multosque Bochtenses occiderunt.

Anno MDCCLXV Malec Caleph Seredo venit ascenditque Hesnam Cepham, ubi in culmine sive turribus super ecclesia Mar Zachaei Iacobitarum erectis commoratus est. Malec Achmed sultanus filius sororis eius Turcos e stirpe Hasani Beg permovit, ut

Calephum obsiderent, qui ab illis extra urbis moenia et a domino intus obsessus media urbe mansit. Triticum, frumentum, alimenta et oves e toto agro Hesnensi ei afferebantur, qui trecentos milites secum habuit. Die quodam sultanus Malec Achmed Turcis, qui urbem cingebant, insidias struxit dicens: venite, ascendite ad me in arcem ab alia parte; tum descendemus et copiis meis Malec Calephum ex urbe expellemus; quo facto urbem vobis dabo, quia copiae ad eam tenendam mihi non sufficiunt; milites enim me deserentes redierunt. Hoc viro expulso benigne mecum agatis vobisque locus cedetur. Postquam Turcorum et Hesnensium circiter mille militum, ut Malec Calephum caperent, ex arce descenderant, aditus sub ecclesia Mar Zachaei illis praeclusus est. Caleph, qui ab urbis civibus valde diligebatur, servos suos et vicinos advocavit, quibus collectis Turcos et Hesnenses, qui contra eum exstiterant, cepit et exutis vestibus atque armis detractis per urbis portam, quae Bab alzur appellatur, emisit dicens: abite, domino vestro Hasano Beg rem narrate. Nemo eorum occisus est. Illinc exercitus turcicus abstinuit et, cum a Maleco Caleph victus esset, domum rediit. Turci in agrum Hesnensem reversi diripuerunt, spoliarunt et fumo suffocaverunt multos incolas Estarchami, Sasae, Elianae, Hahae, Zalachae, Batenae, Capharae et Caphar-Schamae ac totam regionem Hesnensem depopulati sunt.

Anno MDCCLXVI Malec Caleph Hesnae Cephae, quam ceperat, Malec Achmedo sororis suae filio omnibusque eius sociis occisis imperium tenuit. Tumultus, bella, terrores magni, fames et penuria fuerunt, adeo ut quidquid cibi magno pretio venderetur.

Anno MDCCLXVII patriarcha Zalachensis Cauma Severinita et Behnam Hadlensis, qui sedem Mardensem occupaverat, mortui sunt. Etiam maphrianus Barzuma Maadanensis in coenobio Gubae B. obiit. Mardini Raban Caleph, filius sororis maphriani Barzumae et Zalachae Raban Iosua Invardensis filius Galli inaugurati sunt. Asis filius Calephi sororis episcopus Gosartae Carduae inauguratus est.

Anno MDCCLXVIII filius Tercani Emirus e familia Carae Iosephi altera vice Mardinum atque Amidam urbem diripuit. Praeclusis viis in locis tumultus ab eo excitati sunt. Hasan Beg e Lisonis monte eum tanquam leo ingressus vicit occiditque iuxta portam Amidae urbis. Multi eius milites occisi sunt, alii praeda et impedimentis amissis fame debilitati, detecti capita, miseri in patriam redierunt. Hoc anno Hesnenses in proelio cum Bochtensibus commisso victi eorumque quinquaginta homines occisi sunt atque Hadschi On, Emir Othman et Barudi. Bochtenses iterum impetum facientes e Curdis Garuditis decem homines Beth Asgae occiderunt. Bochtenses expeditione

denuo facta Meidu, Beth Isaac et Arban vastarunt. Meidu duos presbyteros Behnam et Malcum nec non multos alios occiderunt, Arbani duos presbyteros Behnam et Adi, diaconum Abunazerum una cum quadraginta hominibus; foeminas liberosque in captivitatem abduxerunt.

Anno MDCCLXIX lues ingens et dira Gosartae Carduae fuit, qua multi christiani et muhammedani perierunt. Consumptus est Emir Abdallah Amidae dominus, qui Hesnenses malitia magna afflixerat atque inimicitiam cum iis usque ad mortem suam alucrat. Quo anno sultanus Malec Caleph princeps Hesnae Cephae Gosartam Carduam veniens totam eius regionem incendiis ac praedationibus vastavit. Octo lapides nigros a porta Gosartae oppidi, quae appellatur Aschimtha, aufercns sub throno suo in arce Hesnae Cephae posuit.

Anno MDCCLXX Emir Achmed Bochtensis oppugnavit Gosartam Carduam eamque Emiro Ibrahimo Emiri Abdallae filio eripuit, qui inde expulsns in arcem Phenech, ubi pater ipsius mortuus est, aufugit. Hic Emir Achmed Bochtensis eiusque fratres in castellis montium Carduae commorabantur; cum Emir Abdallah mortuus esset, filiis eius Gosartam deripuit et pacem gravem se inter et Malec Calephum Hesnae urbis principem in quinque annos composuit.

Anno MDCCLXXI arx nova Machlemitis a Turcis Hasano Beg subiectis erepta est. In locum patriarchae Iosuae Invardensis, qui mortuus erat, Zalachae Asis filius Sobtae Basiliensis patriarcha inauguratus est. Hahac etiam episcopus Mubarech, Gosartae Carduae episcopus Asis filius sororis patriarchae Calephi, Cartaphratae episcopus Alexander, Maipharcatae Abdolmesich inaugurati sunt.

Anno MDCCLXXII Hesnenses ad portam Gosartae Carduae accesserunt; Bochtenses exeuntes cum iis pugnam pugnarunt, qua Hesnenses victi et plus quam centum viri occisi sunt. Hoc anno Emir Ibrahim Emiri Abdallae filius ab Emiro Achmedo Bochtensi e castello Phenech expulsus est. Arce expugnata is Emirum Ibrahimum eiusque filios, quos ceperat, igne combussit. Eodcm anno Malec Caleph Bochtcnsibus urbem Sercd eripuit, cuius causa mutuo bello viginti annos dimicaverant et homines multos invicem occiderant.

Anno Graecorum MDCCLXXIII praefectus Hesnae Malec Caleph eiusque filii Malec Musa et Malec Harun a filiis avunculi sui Maleco Iobo et eius fratri Maleco Sainolabdino occisi sunt, sed tamen illi imperium non stetit. Eodem enim anno Hasan Beg Turcus urbem Hesnam ab initio Teschrin mensis usque ad initium Hesiran tenuit,

omnia eius castella oppugnavit, Hesnam Hesnensibus eripuit ibique sultanum Chalilum filium suum regem constituit. Hasan Beg etiam Malecum Iobum dominum Hesnae Cephae eiusque fratrem Saiuolabdinum et omnes emiros Hesnensium occidit. Reliquis autem ex Hesna Cepha emissis atque Amidam contumeliose perductis urbem Sered oppugnavit. Hoc anno arx Haitami ab Emiro Turco servo Hasani Beg expugnata est, qui uno oculo privatus Corchalil appellabatur. Cum Emiro Achmedo Naphtae filio coeco eam eripuisset, Curdos maledictos Taschlachenses et Garuditas et Machlemitas, quos arcessiverat, diripere, vastare et emirum illum coecum, qui erat in arce, interficere iussit. Turcus hic luscus Chalil Beg, qui iuxta urbem Servan castra posuerat, quotidie diluculo adveniens dominum arcis Haitami impugnavit, et Curdos e servis emiri arcis coeci abduxit atque occidit. Principes arcis egredientes regionemque depopulantes occiderunt christianos. Emirus arcis agmen militum oppidum Beth Severinum die secundo medii ieiunii misit, qui ibi tres viros occiderunt ac multos captivos vinctos in arcem abduxerunt, quorum quemque magno pretio vendiderunt. Multitudo foeminarum et parvulorum in arce commorata est, qui bellum et turbas veriti illuc, ut servarentur, confugerant. Hesna Cepha ab Hesnensibus expugnata Turci toti regioni imperaverunt; praefectus maledictus, qui in arce Haitami erat, vir coecus et rebellis, Curdos arcessivit eosque incolas regionis sine misericordia praedari, occidere et spoliare docuit. Omnes, qui Turcos veriti in arcem convenerant, mulieres, parvulos, filios filiasque, cum sultanus Hesnae occisus esset, praefectus Haitami oppressit. Itaque Haitami praefectus ab Hesuensibus et Turcis defecit et omnes, qui triticum, hordeum, debs, uvas passas, fruges atque herbas in arcem afferebant, oppressit harumque rerum possessoribus nihil dedit; quin mulieres, adultos, parvulos et infantes magno pretio vendidit. Quo facto Turcos iureiurando compulit, ne ipsum laederent, atque arcem Haitami iis dedit. Quod regionem nostram multis malis afflixit, deus ei ne parcat. Hoc anno terrae motus et tremores ter quaterve propter multa nostra peccata exstiterunt, ita ut in locis moenia, aedificia, domus et oppida multa corruerent.

Anno MDCCLXXIV locustae multae ex oriente sole advenerunt et muscae exstiterunt. Venerunt usque in Aegyptum, comederunt semina, vineas, fructus, arbores, etiam herbas nec quidquam in superficie terrae reliquerunt viride. Vineae, fructus et arbores a locustis abrosae et devoratae defecerunt.

Anno MDCCLXXV Hasan Beg Turcus servo suo Chalilo Beg, qui hac in regione habitabat, mandavit, ut gladium quasi iudicii decretum inferens in Curdos e gente

Taschlachensium destringeret; occidit atque exstinxit eos nulla misericordia affectus. Hoc anno presbyter Adi Severinita inauguratus est eiusque socii.

Anno Graecorum MDCCLXXXI Turci e stirpe Hasani Beg Gosartam Carduam venerunt, ut urbem eiusque regionem Bochtensibus eriperent. Curdi rebelles adorti sunt Turcos, attamen victi tergum ad fugam verterunt.

Anno MDCCLXXXII Turci cum emiris nobilibus Gosartam Carduam multis copiis oppugnaverunt et castra sua coram ea fixerunt, contra quos Bochtenses omnes domini Gosartae, sive Curdi, ingenti exercitu exierunt. Deus, cuius benignitati sit laus, quod servos suos christianos a Curdis dirum in modum oppressos non neglexerit, gentem Bochtensem in Turcorum manus tradidit, qui in eos stragem maximam ediderunt atque impetum facientes eos ab hoc emiro ad illum profligarunt. Paucissimis tantummodo servatis ceteros occiderunt, quorum circiter mille hominum fuerunt; reliqui aufugerunt et semet ipsos in mare proiicientes mersi sunt. Turcis autem, qui urbem Gosartam aseenderunt, nemo restitit.

Anno MDCCLXXXIII commissa sunt proelia vehementia caedesque multae inter Hasanum Beg Turcum et Syros pro urbe Bira ad litus Euphratis fluvii sita, ubi plus centum millia hominum occisi esse dicuntur. Hasan Beg Bira non expugnata victus cum exercito suo in patriam rediit.

Anno MDCCLXXXV ecclesia magna Beth Severini oppidi vastata penitus corruit. Eodem anno omnes oppidi incolae consilium ceperunt mittendi duos presbyteros Mardinum, ut architectos ad aedificandam ecclesiam conducerent, presbyterum Adium et presbyterum Iosephum; venerunt ad patriarcham Calephum, a quo duos architectos expetierunt, quos hic una cum filio sororis ipsius Basilio maphriano Asiso misit. Incolis urbis operam magnam navantibus ac filiis mulieribusque, etiam Asiso Sobtae filio Turabdini patriarcha omnibusque regionis episcopis advenientibus aedificium magna celeritate exstructum est. Inchoatum enim erat medio Nisan, finitum vero tectumque impositum est Hesiran mensis die vigesimo secundo; cum autem paulum negligentiae et discordia inter architectos et incolas propter contignationem tecto suppositam exstitisset, fractis tignis, postquam tectum perfecerunt, corruit, quo facto quindecim homines praeter duos monachos et presbyterum occisi sunt. Contignatio enim, quam pro negligentia columnis non sustentavissent, confracta decidit. Eodem tempore murum inter templum et altare fractum ac reliquias sanctorum in muro, cistam nempe magnam ex marmore albo factam, in qua corpus Mar Dadi depositum erat, invenimus, eiusque deficiente operculo

urnam, cui inscriptum erat: haec est cista corpusque Mar Dadi; et cistam aliam parvam lapideam, cui inscriptum erat: haec est cista Mar Asii; et reliquiae inerant. Alii cistae e ligno nigro factae, cui reliquiae inerant, inscriptum erat: haec est cista Mar Achi. Post tristitiam oppidi incolis, qui propter mortem istorum et ecclesiae destructionem afflicti erant, hae reliquiae repertae, quia nos vel unam harum reliquiarum habere nesciveramus, magno solatio erant. Etiam sancti Mar Dadi res gestas ignorabamus; eum e discipulis Mar Eugenii unum esse suspicabamur, donec inquisitione curiosius facta monachi Nestoriani nobis narraverunt, in agro Tabriseno eius monasterium reperiri ibique eius historiam asservari. Quo audito monachus quidam nostrum, nomine Rabani Gabrielis e gente Sephasia surrexit et zelo inflammatus Sidosam oppidum Nestorianorum in agro Tabriseno situm abiit seque in monasterio Mar Dadi anachoretam ecclesiae Nesibis urbis simulans honorifice exceptus est. Qui intra septem dierum spatium narrationem sancti Mar Dadi a se descriptam nobis attulit. Ipsi enim ab aedituo, eam ut perlegeret, sibi expetenti magnus liber historiarum, quarum multitudo in eo erat, oblatus est, quem descriptum nobis attulit. In quo invenimus sermonem suavem et miraculorum multitudinem. Tum Iesus presbyter monachus filius presbyteri Esaiae ex narratione illa ordines, gratiarum actiones, hymnos et preces, cum cultus quo modo instituendus esset nesciremus, sibi composuit. Postea murum inter altare et templum in integrum restituimus ac reliquias in muro, ubi fuerant, posuimus; urnam autem Mar Dadi in cista argentea, quae eius fuerat, collocavimus. Cistam vero Mar Achi aliamque lapideam intra murum demissas in parte superiore e regione incisionis superioris occultavimus. Oppidi incolae altare et templum perfecerunt omnique supellectile exornarunt, etiam supra altare tholum ligneum vel sanctum sanctorum interius perpulchrum perficere presbyterum Adium fabrum lignarium Esaiae filium iusserunt.

Anno MDCCLXXXVIII patriarcha Asiso Sobtae filio mortuo homines insolentes coecique duorum gubernatorum causa inter se dissederunt. Cum concordes non facti essent, alii patriarcham Schabum Arbensem, hominem praeclarum, senem viribus carentem elegerunt, alii Ioannem Invardensem, qui Gargarae episcopus fuerat, cum multa dona inter nobiles distribuisset, patriarcham constituerunt. Alter Zalachae, alter Modiadi habitavit. Christiani regionis nostrae Turabdinae per illos gubernatores, qui aristas pascui sibi ipsis depascebant, magna tristitia affecti sunt. Eodem anno Hasanum Beg Turcum Othmani filium secutus est filius Iacobus Beg, cuius iureiurando dato Christianis pax longa fuit. Presbyter Malcus Severinita filius

sororis Rabani Iesu, qui filius presbyteri Esaiae defuncti e gente Gagscham erat, mortuus est.

Anno Graecorum MDCCLXXXIX dissidio inter reges Georgiorum orto Corcur Beg Hasano Beg Othmani filio, cui promisit se regiones potestati suae subiectas ei traditurum esse, persuasit, ut collectis copiis Turcicis regiones Georgiorum invaderet; quo facto ecclesias ac monasteria diruit, captivos abduxit, vasa sancta, cruces, calices et phialas eripuit. Occisi sunt sacerdotes, diaconi multique monachi, abducti viri, pueri et infantes innumerabiles, quorum christianorum alios vendidit, alios superstitionem muhammedanam amplecti compulit, ceterosque in servitutem abduxit. Ab illo tempore et ob illud peccatum morbo gravi percussus laboravit et mortuus est. Huic successit filius Iacobus Beg, cui, postquam fratrem suum sultanum Chalilum occidit, imperium admodum stetit.

Anno Graecorum MDCCLXXXX Syri et copiae Aegyptiacae innumerabiles Edessam urbem Othmanidarum obsederunt, quamobrem regio Iacobi Beg, Edessae, Amidae, Mardini, Badlisi, Hesnae Cephae, Mauselae et Gosartae Carduae tremore magno et terrore affecta est. Syri Edessam oppugnantes in Turcos pugnaverunt, qui inimicitia mutua inveterata cum illis bellum gerebant. Oppugnaverat enim per annum Hasan Beg pater Iacobi Beg urbem Syrorum Biram ad ripam Euphratis sitam, sed tamen ea, quamquam fossam sub muro ad urbem intrandam foderat, potiri non potuit. Postquam exstructis turribus eam multis malis affecit, ipsa tamen non expugnata multisque hominibus amissis rediit; deus enim urbem iis non concessit. Aliquot annis post Syri, ut ob Biram vindictam peterentur, Edessam iuxta Euphratem et in vicinia urbis suae Birae sitam oppugnarunt. Quos ingens Turcorum exercitus, cuius numerus sexaginta millium atque iam maior erat, validi et bello exercitati viri Soliman Beg, Beiandor Beg, Chalil Beg, Curchemas Beg, Sahrus Beg, Caled Beg, Navar Ali Beg impugnaverunt. Quatuor menses invicem pugnatum est. Sed Syri, quippe quorum nonnulli vicini essent et famis causa fugerent, imminuti sunt, illi vero, quibus Iacobus Beg imperabat, cum media in terra sua essent, numero aucti sunt. Deinde pro voluntate divina initio Chanun mensis prioris inter eos proelium commissum est, ex quo Syri, in quos Turci tanquam leones in gregem rugiebant, fugientes locum cesserunt. Dux eorum, qui appellabatur Basch, atque una cum eo circiter mille virorum occisi sunt, qui omnes auro, argento et ferro armati erant; spoliaverunt eos tot equis, vestimentis et armis, ut hae res numerari non possent, captivorum vero plus quam mille abducti sunt. Talem victo-

riam deus, cuius benignitas laudetur, Turcis dedit. Syri bellum cum Turcis e gente Othmanica gerere desinentes ad Rumaeos sultano Muhammedo filio Othmani subiectos, qui in regionibus interioribus Tocati versabatur, se contulerunt. Sultanus Muhammed Rumaeus, ut Hierosolyma aggrediens magnum tholum, quem reges christiani e familia Constantini aedificaverunt, destrueret, sibi proposuit; itaque rex Rumaeus etiam atque etiam a sultano Aegypti veniam petiit sepulcrum Messiae et tholum magnum christianorum Hierosolymis destruendi. Hic autem eam recusavit dicens: cur aedem precibus sacram christianorum, unde argentum multum mihi redit, destruere vis? Nolo igitur, inquit, tibi concedere.

Quovis anno Aegyptii ac Rumaei invicem congredientes bellum mutuum sibi intulerunt. Rumaeorum primum victorum septuaginta millia, deinde triginta millia occisi sunt. Franci e regione superiore et Aegyptii ex inferiore advenerunt ac Rumaeos singulis annis superaverunt. Tertium Franci et Aegyptii eorum octoginta millia occiderunt multasque Rumaeis urbes eripuerunt; sed tamen numerus eorum, quippe qui pulveri terrae similes essent, non imminutus est. Itaque inimicitia mutua erat et Aegyptii Rumaeos, ne manus ecclesiae resurrectionis et tholo super sepulcro Messiae exstructo iniiciant, usque ad hodiernum diem victoria restringunt.

Anno Graecorum MDCCLXXXXVI Soliman Beg filius Bigani, vesirus sultani Iacobi, ab Iacobo Beg sultano filio Hasani Beg iussus est, ut in montes asperos Carduos et regionem Ammodiac profectus Curdos maledictos, qui a sultano Iacobo defecissent, inde expelleret. Tum Soliman Beg exercitum magnum ac copias innumerabiles collegit, quia emirus Ammodiae, cuius nomen Hasan filius Saiphoddini erat, omnes montes circumdedit eosque militibus validis ac copiis innumerabilibus implevit. Rarissima tantum proelia cum iis commisit; duos autem annos ibi moratus est, quo tempore loca Curdorum occupavit vel inclusit. Primo castellum Acar cepit atque in eo Phir Machmudum dominum arcis Phenech collocavit. Rusticos huius regionis eosque, qui vel sementem faciebant vel metebant, non laesit nec quemquam in opere perficiendo turbavit. Deinde Schusch castellum cepit. Principes castellorum et arcium in montibus Ammodiae, cum illum obsessorem eiusque exercitum permagnum viderent, e castellis suis descendentes ea Solimano Beg dediderunt. Illinc profectus Ammodiam urbem emiri Saiphoddini munitam et in montibus praeruptis sitam obsedit. Postquam diutius anno eam frustra oppugnavit, grave bellum gessit multasque balistas contra eam erexit. At oppidani e parte superna lapides magnos deiecerunt multosque occiderunt homines.

Anno MDCCLXXXXVIII, cum urbem expugnare non posset, cum copiis suis in campum Arbensem nullis hominibus, sementibus vel vineis laesis transiit. Venit deinde pacatus Nesibin et Mardinum ibique mandatum dedit gravissimum, ne haec loca a militibus afflictarentur. Inimicitia inter eum intercessit et Golium Beg emirum, qui in planitie coram Curdis et Turcis, qui oves pascebant, sedem fixerat. Cum enim sultani Iacobi, cui subiectus erat, imperium abnueret, neque ad eum salutandum biennio profectus esset, Soliman Beg ira incensus ei bellum intulit, quod duos vel tres menses duravit; pugnatum est ad Tigridem Baschiriae, ubi Soliman Beg Golium Beg vicit atque occidit.

Anno MDCCLXXXXIX sultanus Iacobus Beg obiit, cui successit Baisancor Beg. Orto dissidio in regno Mogolico Zophi Chalil contra Amirsah Ali filium sultani Chalili exortus eum suffocavit; quo facto filii Hasani Beg omnesque eorum reges Mesich Beg, Iosephus Beg, Maczud Beg, Budag Beg, Calig Beg, qui erant numero viginti reges, odio inflammati in Zophi Chalilum impetum fecerunt, sed victi et occisi sunt. Soliman Beg, cum regnum Mogolicum scissum esse ac tantummodo paucos vel infantes e stirpe regia restare intelligeret, occiso Golio Beg Zophium Beg impugnavit, eum vicit filiosque eius, qui numero erant viginti, interfecit. Cepit etiam sultanum Baisancorum, qui equo deciderat, et eum equo impositum ad tentorium suum secum duxit atque honorifice excepit. Rustamum Beg filium Maczudi Beg filii Hasani Beg, quem ceperat, necare nolens in vincula in castello Alnadschae coniecit.

Anno Graecorum MDCCC sultano Baisancoro duce eiusque vesiro Solimano Beg regnum Hasanitarum incolume stetit.

Anno Graecorum MDCCCI Georgius episcopus monasterii Mar Gabrielis cum discipulo suo Rabano Stephano urbem sanctam profectus de Arabibus solutis denariis aureis ducentis aedes super ecclesia Syrorum Deiparae sacra emit in usum commeatuum et peregrinorum, hominum religiosorum, qui a sepulcro Messiae sancto salutem exorabant.

Anno MDCCCIII Adi Severinita presbyter eiusque filius Cauma et monachus Raban Schabo Zalachensis et presbyteri Gabriel et Ruben Severinita urbem sanctam contenderunt una cum multis Severinitis et Chodscha Hasano Mardinensi emiro, qui legatus sultani ad Solimanum Beg in Aegyptum cum donis pretiosis et epistolis, quibus pax declararetur, et filio suo magnum mercatorum commeatum secum ducens missus fuerat. Cum enim inter Aegyptios et sultanum Mogolorum e familia Hasani Beg inimicitia gra-

vissima ex illo die, quo Syri Edessam obsidentes a Mogolis Hasanitis duce ipsorum occiso Bascho victi essent, exstitisset, Baisancor sultanus Chodscham Hasanum legatum cum multis copiis, ut pacem cum sultano Aegypti stabiliret, in Aegyptum misit. Hic legatum honorificentissime excepit eique septingentos denarios aureos ac dona pulchra filis aureis texta et omnibus eius servis dedit. Chodscha Hasan legatus presbyterum Adium eiusque socios, qui eum in itinere Hierosolymitano comitabantur, magnis beneficiis instruxit, et nemini proficiscentes vel unum daricum dederunt; legatus enim Chodscha Hasan eiusque servi eos magna liberalitate usque ad urbem Ramlam sustentaverunt. Illic emirum Hierosolymitanum urbem sanctam profecturum invenimus, cuius tutelae e legati consilio commendati sumus. Tum oblatis Hierosolymitano principi duobus linteis eximiis cum eo iter fecimus; atque omnes inimici nos, quos in itinere adspiciebant, laedere non potuerunt. Legatus nobis dixit, nos simul atque ex Aegypto rediisset secum in patriam reversuros esse. Cum autem medio Chanuno posteriore rediret, tempus nostri reditus nondum fuit. Postquam luce sancta accepta a sepulcro sancto et locis sanctis salutem petierunt, urbe sancta rediimus presbyter Adi eiusque socii, ex quibus Raban Schabo monachus Zalachensis et presbyter Gabriel Severinita Damasci obierunt. Hos presbyter Adi eiusque filius presbyter Caunia et presbyter Zaliba et presbyter Ruben discipuli eius sepeliendos curaverunt. Mari cyprio relicto alii nostrum Damascum contenderunt, alii vero Tripolim et inde venerunt Hamatham, ubi Raban Iesus monachus Severinita filius presbyteri Mosis aegrotavit atque obiit. Exsequias iverunt ii, de quibus modo diximus. Morbo gravi Damasci etiam Cauma presbyter affectus est, sed clementia dei, qui laudibus efferatur, convaluit. Pater quadraginta dies reditum eius exspectans Hamathae mansit; tum presbyter Adi Damascum morbo gravi affectus venit. Profecti sunt Hamatham atque iter eorum usque in festum pentecostes finitum Damasci dilatum est, quia pestilentia totas Syriae et Aegypti et Rumaei regni regiones vexabat et viae hominibus praeclusae erant. Nonnulli eorum socii incolumes spatio menstruo domum venerunt, neque eos morbus corripuit. Hamatha profecti sunt Halebum, sed viae a mercatoribus et commeatibus propter luem gravem, qua tota Syriae regio laborabat, desertae erant. In regno Mogolico dissensio orta erat. Illi vero inquieti atque obliti consilii a nobis dati, ut Edessam proficiscerentur, cum commeatu mercatorum Arabum impiorum Gargaram in montanis ad Euphratem sitam contenderunt, ubi post octo dies advenerunt. Princeps autem Gargarae eos prehensos vexavit et octo dies usque ad festum Mar Thomae apostoli diem in arce sua inclusit; postea cingulis, crucibus

et vestimentis ereptis eos dimisit. Traiecto Euphrate eos multis beneficiis insignivit Behnam episcopus Gargarensis, cui deus propitius sit, patriarchae Ioannis Gargarensis discipulus. Quibus deus propitius sit! Illinc in castellum Hozrom venerunt, cuius dominus eos prehendit spoliavitque omnibus rebus, quas retinuerant, ac doloribus et vitae periculo satiavit, ita ut omnes occisi fuissent nisi deus, cuius misericordia laudetur, eos liberavisset. Illinc venerunt urbem Taschremug, unde paululum recreati Amidam profecti sunt, ubi omnes urbis portas calce obductas reperérunt. Navar Ali Beg regione Hasanitarum absque misericordia vastata Hesnam Cepham collectis innumerabilibus copiis obsedit. Prehendit Solimanum Beg, sultani Baisancori vesirum, eumque atque eius servos centuriones occisos dissecuit; siquidem Solimanum Beg, qui e regione Tabrisi profugus ad Hesnam Cepham se contulerat, Hesnae principes Navaro Ali tradiderunt, qui eum occidit. Emiri et reges Hasanitarum Rostamum Beg filium Maczudi Beg filii Hasani Beg custodia liberantes sultanum suum crearunt anno Graecorum MDCCCIV; qui iuvenis pulcher ab omnibus regibus dilectus est. Navar Ali Beg, filius patrui illius, qui ab eo defecerat, Solimano Beg occiso de castello Hesnae Cephae huius filium. Mirsam Ali ablatum dimisit atque haec loca, Mardinum, Hesnam Cepham, Amidam carumque urbium regiones depopulatus est; Nesibi profectus Zalacham oppugnavit. Vastavit deinde coenobium Mar Iacobi Zalachae librosque cistas, vestimenta, calices, phialas, peda, ornatus abstulit; cumque monachi et patriarcha Masud aufugissent, vacuum et depopulatum mansit. Ille vero totam Hesnae regionem devastavit, sed regio Haitami deo adiuvante servata est. Omnia coenobia a maledictis Curdis Taschlachensibus et Machlemitis et Garuditis et Saracschitis diruta sunt et christiani magnis in angustiis versati sunt. Postea sultanus Rostam Beg illum legatis iterum iterumque missis invitavit, sed ad pacem sciscendam ille non advenit. Exinde cum exercitu magno quinque emiros e servis suis adversus eum, quem occiderent, misit. Tum ille in arcem Schemeschchesan aufugiens pacem rogavit. Casem Beg avunculus principis, qui exercitum adduxerat, imperium Mardini et Hesnae Cephae consecutus est; Marvadenses illos, qui in arce Mardinensi erant, presserunt ac multos captivos abduxerunt.

ADNOTATIONES.

P. 1. l. 2. Diarbecri. Mesopotamia insula inter Euphratem et Tigrim sita a geographis orientalibus in quatuor partes maiores dividebatur, Diar Becr, ديار بكر, Diar Modar, ديار مضر, Diar Rebia, ديار ربيعة, et Diar Aldschesira ديار الجزيرة vel Aldschesira, quae postrema laxiore quidem usu totam nonnunquam Mesopotamiam complectitur, prima vero septentrioncm versus sita est, cuius historiam praecipue auctor nostro in libro tractavit.

— l. 3. DCCLXXXXVI. Arabsias in vit. Timur. ed. Manger Tom. I. p. 276. Timurum iam anno antecedente invasisse narrat.

— l. 4. primi. Conf. Bar Hebraei Chron. Dyn. X. p. 437. ܫܠܝܓܡ ܚܐ ܩܕܡܝܐ ܕܝܓܡ Schingischanus rex eorum primus.

— l. 4. Tabrisum, ܬܒܪܙ, تبريز vel توريز est Adserbeidschanae nobile oppidum vetusque metropolis. Conf. Schultens. ind. geogr. in vit. Salad.

— l. 7. Machmud ex antiqua regia stirpe ortus chanus Mogolorum fuit, Timurus vero cognomen imperatoris sive ducis exercitus sibi sumpsit. Conf. Ios. v. Hammers Geschichte des osman. Reichs, ubi Timuri historiam explicat.

— l. 8. Tagritum, ܬܟܪܝܬ, تكريت, Mesopotamiae urbs et arx inter Bagdadum et Mauselam ex occidentis regione Tigri adiacet. Plura vide apud Schultens. l. l.

— l. 15. Arbela, ܐܪܒܝܠ, اربل, arx munitissima duodecim milliaria geographica a Mausela orientem versus distat. Conf. Schultens. l. l.

P. 1. l. 18. pacatus. Arabsias l. c. p. 312. Mauselam a Timuro dirutam esse refert.

— — Gosartae Carduae nomen significat insulam Carduam, cuius Bar Hebraeus Chron. p. 539. mentionem fecit hancce: *urbs et insula Tigris fluvii, duodecim circiter passuum millibus supra Mosul posita.*

— l. 20. Mardinum, ماردين, ܡܪܕܝܢ, Diar Rebiensi Mesopotamiae parti ab Abulfeda contributa est. Verba Abulfedae, quae e libro Schultensio promsi, haec sunt: *arx Maridyni imposita est monti, ad cuius verticem a terra duae ferme parasangae sunt. Ellubabo Maridynum vocatur munimentum in regionibus Mesopotamiae. Ibn Haucel ait, in vicinia Nisibis mons Maridyni eminet, ad cuius fastigium quasi duabus parasangis a terra pervenitur. In eo sita est arx validissima, quae vi expugnari nequit.*

P. 2. l. 2. Hesna Cepha, ܚܨܢ ܟܝܦܐ, حصن كيفا, oppidum cum arce magna in Diar Becrensi regione Tigri adiacet, cuius utramque ripam occupat. Plura apud Schultens.

— l. 6. detrusit. Timur Taherum, teste Arabs. p. 332. urbe Sultania vinculis arctissimis tenuit.

— — Resaina, ܪܫܥܝܢܐ, راس العين vel راس عين caput fontis, ad Diar Rebiensem Mesopotamiae regionem pertinet. Hoc loco fontes complures in duos rivos convenientes fluvius Chaboras evadunt, qui apud Circesiam Euphrati aquas suas tradit. Conf. Schultens. de Rasolaina.

— l. 7. Amida, أمد, ܐܡܕ sive قرا امد nigra Amida, urbs erat splendida Diar Becrensis regionis ad Tigrim e regione orientis sita, quae cum arce magna et munita lapidibus nigris exstructa erat. Conf. Schult. l. l.

P. 3. l. 4. De arcis Alnadschae expugnatione conf. Arabs. Tom. I. p. 284.

— l. 17. Hamatha, ܚܡܬ, حماة, Emesa, ܚܡܨ, حمص Syriae antiquae urbes ad Orontem fluvium media in via inter Halebum et Damascum sitae sunt. Conf. Schult. l. l. et Arabs. Tom. II. p. 152.

— l. 21. muhammedanos. ܡܘܫܡܥ proprie Arabes e tribu Tai oriundos et in universum omnes Arabes significat; hinc notio Islamismi, sectae muhammedanae derivanda est.

— l. 28. sacerdotes. Sic interpretatus sim vocem ܚܣܝܕ collato verbo arab. فقيه, quod iuris consultum, religionis et rerum divinarum peritum hominem significat.

P. 4. l. 8. lento gressu. Hoc modo verba ܒܬܝܠܐ ܡܟܡܟܐ interpretanda esse videntur.

— l. 10. De Damasco urbe misera conf. Arab. Tom. II. p. 130. ss.

— l. 26. Arsenganum, ارزنكان, sive ارزنجان, oppidum celeberrimum haud procul ab Arserumo situm ad Armeniam pertinet. Conf. Schult. l. l.

— l. 28. triticum. ܚܛܐ ܒܫܠܐ, quae verba in contextu leguntur, pro ܚܛܐ ܒܫܠܐ ܡܟܟܐ haud dubio ad scribendi compendium relata sunt. Vox ܡܟܟܐ, مَكُوك, mensuram aridorum significat.

P. 5. l. ult. Gabar, ܓܒܪ, جعبر, arx insignis ad Euphratem super saxo plane inaccesso atque inexpugnabili exstructa ad partem Diar Becrensem pertinebat. Conf. quae Schultens ex Abulfeda excerpsit, l. l.

P. 6. l. 14. clangore et fumo illis in regionibus terrae usque ad nostra tempora locustae ab incolis agris et hortis prohiberi solent, de quo testis oculatus certiorem me fecit.

— l. 20. nubis alba. Brunsius locum ܟܡܐ ܕܥܡܘܕܐ ܕܟܡܐ ܐܡܪ ܥܡܘܕܐ ܕܟܡܐ de similitudine columnae albae et caliginis dubius ita interpretatus est, ut utramque vocem ܟܡܐ et ܟܡܐ columnam significare statueret. Verba autem revera obscura fortassis tractanda sunt, ita ut ܟܡܐ vocis ܟܡܐ et haec illius locum teneat; quae mutatio propter similes literas utramque vocem incipientes fieri facile potuit. Quibus sic comparatis locus aliquam lucem accipiet lex. Bar Bahluli mnscr. adhibito, ubi talia leguntur ظلمه شديده تحدث انهاراً ܟܡܐ ܕ ظلمه من غيم اسْوَد ومّا انيا ابا ܟܡܐ ܟܡܐ ܒܕܐ ܐ ܒܗ ܒܟܡܐ ܒܕܐ آتيك فى ظُلمه الغَيم. Hic cognata ratione ܒܕܐ et ܟܡܐ coniunguntur, quo elucet voci posteriori latissimam tenebrarum notionem inesse, ita ut pro illa columna, quae Hebraeis per deserta migrantibus viam demonstraverit, adhiberi et nubem facile significare possit.

P. 7. l. 3. Sis, ܣܝܣ, سيس, fuit urbs primaria Armeniae, بلاد الارمن sive بلاد ابن لاون الارمنى, quae Ciliciam antiquam cum Cappadociae parte continebat; Abulfedae iam temporibus regnum totum primariae urbis nomine innotuit. Conf. Schultens. l. l.

— l. 24. Brunsius verba ܐܠܗܝܢ ܕܢܬܛܡܪ ܒܟܡܐ interpretatus est: *in foveis occultati sunt homines.* Quam tamen explicationem refutans: *denn wer wird sich zur Zeit eines Erdbebens in Höhlen verstecken*, Lorsbachius locum reddidit ita: *hiatibus terrae motu factis hausti sunt.* Equidem Brunsii opinio-

nem defenderim; mox enim fieri potuit, ut homines timoris causa in cavernis se abderent, (cf. Bernstenii Chrestomath. Syr. p. 72. l. 1., ubi aliquid simile e Bar. Hebr. Chron. Dyn. p. 396. depromptum narratur); mox, ut homines habitaculis dirutis in terrae speluncis occultentur, fere necessario sequitur.

P. 8. l. 9. Assem. B. O. T. II. p. 462. obitum Behnami ad annum praecedentem refert.

— l. 17. Assem. l. c. Barzumam maphrianum anno proximo inauguratum esse narrat.

— l. 25. aestus ingens, ut scripsi, verbis ܚܡܝܬܐ ܕܡܝܬܐ respondet. In hoc contextu quid sibi velit vox ܡܝܬܐ non satis in aprico est; iam Lorsbachius ea offensus proposuit ܚܡܝܬܐ, quod ventum typhonem significaret, sed hac notione ܡܝܬܐ, ريح الزوبعه sive ريح ابو زوبعه, tantummodo inveniri opinor. Cum autem ܡܝܬܐ a Bar Bahlulo voce ܩܛܝܪܐ *incendii* explicatum sit, non possum quin illis verbis fortissimum aestum, quasi incendium, exprimi contendam.

— l. 26. uvae passae. Sic vocem ܐܣܬܐ interpretatus sum; *siccae*, *exsiccatae*, exple notionem voce ܚܕܩܐ *uvae*. Conf. עֲנָבִים יְבֵשִׁים Num. 6, 3. et ܐܩܐ Bernstenii Chrest. syr. p. 94., ubi literae ܣ et ܨ commutatae sunt.

— l. 27. Modius, in contextu syr. legitur ܟܝܠܐ, كيل sive مكيل, *mensura*, *modus mensurae*, pec. *aridorum*.

P. 9. l. 26. monasterii Carthaminensis episcopum a Curdis occisum esse auctor refert, conf. Assem. B. O. T. III. P. II. p. CXLI.

— l. 30. Assem. B. O. T. II. p. 385. tam Henochum quam Simeonem patriarchas anno MDCCLVI mortuos esse refert.

P. 11. l. 21. Quae de anno MDCCLXVII narrantur, Assem. B. O. T. II. p. 385. ad praecedentem annum refert.

— l. 23. B. in contextu syriaco ܒ sine dubio compendium vocis ܒܝܬ. De monasterio Gubae Baroiae conf. Assem. Tom. II. dissert. de monoph. § 9.

P. 12. l. 20. Asis Basileae in Mardinense regione vici natus erat.

— l. 22. Maipharcat, ميافارقين, ܡܝܦܪܩܝܢ Maiiapharekin oppidum a nonnullis Armeniae, ab aliis Mesopotamiae contributum est. Abulfeda opiniones diversas et Ibn Saidi, Maipharcatam Diar Becrensis regionis urbem primariam esse, et Haucelidis, eam inter Mesopotamiam et Armeniam sitam esse, sed a nonnullis Mesopotamiae contribui, recensuit, conf. Schultens. l. l.

P.13.l.22. herbas interpretatus sum vocem ܒܪܝܬܐ, quam pro ܒܪܝܬܐ scriptam esse suspicor. Fortassis ad contextum etiam explicatio vocis ܒܪܝܬܐ quadraret, quam Bar Bahlul praebet verbo arabico تدريس, *actio ferendi, fruges tritae, frumentum.*

P.14.l.16. Birah, ܒܝܪܬܐ, البيره, arx et urbs arce fere inexpugnabili munita ad Euphratem fuit, ubi fluvium Syriam a Mesopotamia secernentem traiicere solebant. Fines Syriae ab Abulfeda sic descripti sunt: *Syriam ob occasu praecingit mare Rumaeum a Tarso, quae in provinciis est Armenorum, ad Raphah, quae est in principio Giifar sive plagae arenosae inter Aegyptum et Syriam. Ab austro eandem claudit terminus, qui producitur a Raphah ad fines deserti Israelitici, per terras inter Siaubechum et Elam, usque ad Belkaam. Ab ortu cingitur termino, qui procurrit a Belkaa ad orientales partes Sarchadi, pergitque per extremas oras Goutae Damascenae ad Salamyam; ad orientales tractus Halebi; ad Balisum. A septentrione terminus a Baliso secundum Euphraten tenditur ad arcem Nesimum; ad Biram; ad arcem Erroum; ad Samosata; ad arcem Mansour; ad Bahnesa; ad Marasiam; ad regiones Sys; ad Tarsum; ad mare Rumaeum; unde initium feceramus.*

— l.28. contignationem interpretatus sum verba ܟܠܟܠ ܕܒܝܬܐ. Ar. قالب *modus iungendi;* ܟܠܟܠ ܕܒܝܬܐ *iunctura tignorum, contignatio.*

P.15.l.15. descriptum. In contextu syr. legitur vox ܢܣܒ, نسخ, *librum descripsit.*

— l.23. tholum vox ܐܣܬܘܢܐ sine dubio significat. Inveni verbum in lex. Bar Bahluli mnscr. sub vocabulo ܦܬܚ hoc contextu: ܦܬܚ ܕܒܝܬ ܦܪܕܝܣܐ ܕܒܪܝܬ ܐܣܬܘܢܐ ܘܐܣܬܘܢܐ, id quod interpretor ita: *phrasis* ܦܬܚ ܕܒܝܬ ܦܪܕܝܣܐ, *fenestrae coeli, quae in libro paradisi legitur, ex fornice,* ܐܣܬܘܢܐ, *et tholo,* ܐܣܬܘܢܐ, *petita est.* Quis sit liber paradisi in lex. Bar Bahluli saepissime obvius, quaestioni explicatio vocis ܩܕܡܝܐ ibique facta respondet: ܩܕܡܝܐ ܗ ܒܪ ܒܗܠܘܠ ܕܒܝܬ ܦܪܕܝܣܐ ܕܒܪ ܐܠܦ ܫܢܐ ܘܐܠܦ ܫܢܐ ܕܒܪ ܐܕܡ ܘܐܠܦ ܫܢܐ ܕܒܪ ܫܝܬ ܘܐܠܦ ܫܢܐ ܕܒܪ ܐܢܘܫ ܘܐܠܦ ܫܢܐ ܕܒܪ ܩܝܢܢ ܘܐܠܦ ܫܢܐ ܕܒܪ ܡܗܠܠܐܝܠ ܘܐܠܦ ܫܢܐ ܕܒܪ ܝܪܕ ܘܐܠܦ ܫܢܐ ܕܒܪ ܚܢܘܟ ܘܐܠܦ ܫܢܐ ܕܒܪ ܡܬܘܫܠܚ ܘܐܠܦ ܫܢܐ ܕܒܪ ܠܡܟ ܘܐܠܦ ܫܢܐ ܕܒܪ ܢܘܚ ܘܐܠܦ ܫܢܐ ܕܒܪ ܫܡ ܘܐܠܦ ܫܢܐ ܕܒܪ ܚܡ ܘܐܠܦ ܫܢܐ ܕܒܪ ܝܦܬ ܘܐܠܦ ܫܢܐ ܕܒܪ ܓܡܪ ܘܐܠܦ ܫܢܐ ܕܒܪ ܡܓܘܓ ܘܐܠܦ ܫܢܐ ܕܒܪ ܗܡܘܢ ܘܐܠܦ ܫܢܐ ܕܒܪ ܬܒܪܝ ܘܐܠܦ ܫܢܐ ܕܒܪ ܐܒܪܗܡ ܘܐܠܦ ܫܢܐ ܕܒܪ ܝܨܚܩ ܘܐܠܦ ܫܢܐ ܕܒܪ ܝܥܩܘܒ ܘܐܠܦ ܫܢܐ ܕܒܪ ܝܘܣܦ ܘܐܠܦ ܫܢܐ ܕܒܪ ܡܫܐ ܘܐܠܦ ܫܢܐ ܕܒܪ ܝܫܘܥ ܘܐܠܦ ܫܢܐ ܕܒܪ ܟܠܒ ܘܐܠܦ ܫܢܐ ܕܒܪ ܩܪܒ ܘܐܠܦ ܫܢܐ ܕܒܪ ܐܠ

P.16.l.9. abduxit. Locus, cum codex nos deserat, ad liquidum perduci nequit. Brunsius quidem sensui succurrere studuit, sed ancipite eventu; commutans enim ܫܒܝܢܐ cum ܫܒܝܬܐ locum sic interpretatus est: *horum alii christianis venditi sunt, alii Hagareni facti atque vincti in servitutem abacti sunt.* Fieri tamen non solebat, ut is, qui muhammedanam superstitionem amplexus esset, in servitutem abigeretur. Nec Assemani interpretationem (B. O. T. III. P. II. p. CXLIX.), quippe quae a verbis syriacis longe recedat, comprobaverim; is enim l. c. transtulit hac ratione: *captos vendidit quosdam quidem christianis, alios vero Hagarenis, complures autem sectam Muhammedicam amplecti compulit.* Quam proposui interpretationem sensum aptiorem praebere et ad verba propius accedere puto.

P.17.l.26. Machmudum. ܕܡܚܡܘܕ ܐܦ ܗܘ ܪܒ ܐܓܪ ܕܡܠܟܐ ܕܡܢ ܟܣܦܐ verba difficillima in textu leguntur, quae Brunsius verba ܕܡܚܡܘܕ ܐܦ ܗܘ commutans cum ܗܘ ܕܡܚܡܘܕ interpretatus est: *Phir Machmud dominus arcis Phenech, princeps nauclerorum;* Lorsbachius vero locum ܐܦ ܗܘ ܪܒ ܩܒܣܝ *princeps Cabschacaeorum* intelligere maluit. Posterioris coniectura iniusta quidem non esset, nisi in codice ܐܦ ܗܘ in exeunte linea et ܕܡܚܡܘܕ in altera incipiente positum exstaret. Praeterea litera ̈ syllabae ܐ̈, quae fere in margine scripta est, duobus punctis inferne exstructa est, ita ut ܐ̈ pro arab. نو valere possit. Restat ut locum textu minime adiuvante corrigi haud facile posse profiteamur.

P.19.l.4. denarios aureos, ܕܗܒ ܡܐܐ valet viginti quinque denarios argenteos sive susas, cf. lexic. syr. Chrestomath. Kirsch. edit. a Bernstenio sub voce ܡܐܐ.

— l.7. daricum. De nummo ܕܪܩܡܘܢ Bar Bahlul haec exposuit: ܐܘ ܕܪܩܡܘܢ ܦܠܓ ܕܪܗܡ ܐܝܬ ܒܗ ܫܬ ܡܐܐ ܘܫܬܝܢ ܕܪܗܡ ܐܝܬ ܒܗ ܫܬ ܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܘܫܒܥ ܕܪܗܡ ܐܝܬ ܒܗ ܫܬ ܡܐܐ

unciis argenti cusus est. Haec liber Sergii. Secundum Bar Seruschvai ܕܝܢܪ̈ *denarii, ar.* دنانير. Quis sit liber ܟ̄ quaestionem in suspenso relinquere longe coactus eram; id constabat, illum librum non esse lexicon Bar Alii, ut Gesenius com. de B. Alio et B. Bahlulo. Lips. 1834. p. 30. opinatus est, nam omnes quatuor Bar Alii codices, qui in bibliotheca Bodleiana asservantur, et Lugdunensis comparati cum locis, quibus liber ܟ̄ citatur, opinionem istam refutant. Ceterum compendium scribendi, ut liber Bar Alii intelligeretur, ܟ̄ ܕ̄ ܟ̄, minime vero ܟ̄ ܟ̄ vel ܟ̄ ܟ̄ esse potuit. Quid hae literae significarent, Bernstenius, quem adii, tam recte quam benigne mihi exposuit; nihil enim aliud, quam *in libro*, sive *in codice vetere*, ܒܟܬܐ ܕܐܒܐ, quod in lex. B. Bahluli nonnunquam integrum exstat, cf. vocem ܐܒܐ. De Sergio et Bar Seruschvai (ܟ̄ ܣ̈ܪ̈ ܣ̈ ܣ̈ ܣ

P. ٢. l. 1. ; cod. perperam . L. 7. ; rectius videtur esse . L. 9. ; in codice quidem invenitur, sed haud dubio mutandum est. L. 25. De (cod. mendose), جامع بنى امية, conf. id, quod Manger ad Arabs. vit. Tim. Tom. II. p. 132. 133. adnotavit.

P. ٣. l. 7. Hoc loco verba, quae alia eaque seriore manu scripta esse videntur, in margine codicis inveniuntur haeccc: , *postea Hasanus Beg in campo Musch eum vicit, occidit eiusque regnum occupavit. Laus sit creatori immutabili: cui laus! Amen.* Porro in margine quidem, sed, ut videtur, ab eodem librario, qui librum scripsit, addita inveniuntur haec verba: , *hoc mundo malitiae relicto in statum gaudio plenum transmigraverunt Mar Ignatius, patriarcha Mardini Behnam Hadlensis, patriarcha Cauma Severinita et noster pater maphrianus Mar Basilius Barzuma Maadanensis anno Graec.* **MDCCLXVI**; conf. p. 11., ubi auctor easdem res sed alio anno factas esse narravit.

Vocem duae epistolae sequuntur, quarum prior nomen Timuri, posterior vero Barcuci in fronte habet. Utraque arabica quidem lingua concepta, syriacis tamen literis scripta, octo versus litera ى terminatos continet, quos, cum plura verba punctis diacriticis egeant, hic arabice describere et interpretatione exstruere non inutile mihi videtur.

كلام تمور لما[1] كان عند اهل الشام[2]

ان الذى خلق الاشيـــــا صوّرنى ۞
باسًا من النـــار كالبحر من الجودى ۞
علىّ درع تلين المرهفـــــات لهى ۞
وصارت[3] من الله[4] ولا من نسج داوودىّ ۞

1) لما cod. decst. 2) Cod. لشام. 3) Cod. وصار. 4) Hic et ceteris locis pro الله in cod. اله scriptum est.

فلو ترد بعض خيلى البحر ظامية لا صبح البحر مثل البلوع [5] البيدى ۞
بعثنى الله مثل الرسل الذى بعثو [6] بقدرة الله وامحوا كل مفسودى ۞
لم ينجهم من قضا الله ما ذخروا ولا [7] السوابر ولا الشوق الصناديدى ۞
ما للحصون سلّ حسين [8] يمنعهم واى حصن يرانى يبقـــا مهدودى ۞

كمل

،، ،، ،،

،،

جواب برقوق

ان الذى خلق الاشيا مقتدرٌ مجرى البحار ومطفى نار نمـــرودى ۞
هو الذى ارسل الشيطان ملك وقد اعماك [9] عن طريق [10] العدل والجودى ۞
ان كان باسك من نار فلنا ماء ان يخمدها كالسيل فى البيـــدى ۞
وان قلت درعك تلين المرهفات لهى ۞
لنا قلوب كصناد الجلاميـــــدى ۞
وان كان خيلك اعداد النجوم حكت [11] لم ينقص البحر منه شرب [12] مجهودى ۞
وقلت انّك كالرسل الذى بعثو كذبت يا شرّ معلون مفســـــودى ۞
ما ارسلوا الاّ رحمةً ومنانًا [13] وبعثهم حسن وارشاد وتسديـــــدى ۞

۞ ۞

۞

Verba Timuri, cum inter Syros versatus est.

Qui res creavit, me castigaturum igne, sicuti fluvium imbri, produxit. Lorica, qua gladii facile hebescant, eaque divina non Davidica textura indutus sum. Quod si pars exercitus mei ad fluvium sitiens descendit, fluvius sicuti desertorum puteus potum praebere non amplius poterit.

Deus quemadmodum legatos me misit, qui auctoritate divina, ut omnes homines nequam perderent, missi erant; neque a decreto dei eos

---

5) Cod. لبلوع. 6) Potius scribendum esset الذين بعثوا. 7) Cod. ذخرو لا. 8) Cod. حصين.
9) Cod. اعمايك. 10) Cod. طاريق. 11) Pro حكيت. 12) Cod. اشرب. 13) Cod. منان.

thesauri, nec stirps, nec fervor cohortum liberabunt. Nec gladius Husseini strictus munimenta defendere potest; quaenam posset arx mihi ostendi, nisi quae esset demolita?

Finita sunt.

❖ ❖
❖

Barcuci responsio.

Qui res creavit, fluvios potentia sua dirigit, qui ignem quoque Nimrodeum exstinxit, is Satanam regem misit et te a via recti iustique iam avertit. Quae si tua fortitudo esset ardentissima, aqua ad eam domandam, ut rivus in desertis exstinguitur, nobis praesto est. Quod si tua lorica gladios facile hebetari dicis, pectora nostra duritie saxea praedita sunt. Tuus exercitus si numero astris par est, si quidem narras, fluvius tamen detrimentum nequaquam capiet, etiamsi ex eo valde bibatur. Quod si vero dixisti te esse parem legatis, qui missi erant, revera mentiris, homo pessime, scelerate, nequam! Legati sunt nonnisi pro misericordia et benignitate, ita ut sonsilium eorum mittendorum bonum, iustum rectumque esset.

L. 9. Assem. B. O. T. III. P. II. p. CXXXV ܟܬܒܗ ܕܚܕܐ. L. 11. 12. Pro ܐܝ ܫܠܚ, ܡܢ ܟܠ, ܐܙܠܐ Assem. ܫܠܚ, ܟܠ, ܐܙܠܐ praebet. L. 12. Pro ܐܠܐ in codice ܐܠ legitur. L. 13. Pro ܕܚܒܝ Assem. ܒܝ scripsit. L. 17. Pro ܐܫܬܠܚ Assem. ܐܫܬ̈ܠܚ. L. 18. Pro ܐܠ in codice legitur ܐܠܐ, quod corrigendum putavi. L. 19. Pro ܫܠܡ Ass. integram formam ܫܠܡܐ praebet. L. 20. Pro ܐܫܬ Assem. ܐ̈ܫܬ. L. 22. Pro ܟܟܒ in cod. invenitur ܟܒ, quod correxi. L. 24. ܐ̈ compend. scrib. pro ܐ̈ܠ. L. 25. Pro ܐܠܒܢܐ, quod in codice reperitur, scripsi ܐܠܒ̈ܢܐ. Pro ܡܫܚ in cod. perperam ܡ̈ܫܚ.

P. o. l. 8. et l. 14. Pro ܟܟܒ in cod. ܟܒ invenitur. L. 13. Pro ܡ̈ܠܟ ܐ̈ܠ ܐ̈ܫܬ Assem. praebet ܡ̈ܠܟ ܐ̈ܠ ܐ̈ܫܬ.

P. ١. l. 1. Assem. ܟܬܒܐ ܫܡܫ pro ܟܬܒܐ ܫܡܫܝ dedit. ܐܒܕ; secundum Assem. correxi lectionem codicis ܐܒܕ. Conf. p. ٢. l. 25. L. 6. ܕܐ, quod sensus postulat, pro ܕ, quod in codice reperitur, scripsi. L. 17. Verba ܥܠ ܕܒܝܬ ܐܠܗܐ ܕܫܡܝܐ post vocem ܒܥܠܡܐ in lin. antec. ponenda essent.

P. ٣. l. 2. Scripsi ܐܠܗܐ pro ܐܠܗܟ, quod in codice legitur et sensum nullum praebet; mutatio literarum ܟ et ܗ nec non ܐ et ܝ facile fieri potuit. L. 26. Pro ܐܡܪ ܐ, ut Assem. B. O. T. III. P. II. p. CXLI dedit, in codice ܐ ܐܡܪ invenitur. Pro ܐܢܬ ܕܒܥܠ ܫܠܡ in Ass. B. O. T. II. p. 385. reperitur ܐܢܬ ܕܒܥܠ ܫܠܡ.

P. ٤. l. 2. ܐܒܕ scriptio est manca pro ܐܐܒܕ. L. 17. Inter compendia numerorum ̈ ̄ et ̈ ̄ videtur adesse lacuna, quam voce ̈ ̄ expleverim.

P. ٥. l. 16. ̈ ̄ manca scriptio pro ̈ ̄. L. 21. ܐܒܕ pro ܐܐܒܕ.

P. ٦. l. 4. Pro ̈ ̄ Assem. ̈ ̄ praebet. L. 6. ̈ ̄ pro ̈ ̄. L. 12. ̈ ̄ in codice sine ̈ articuli invenitur.

P. ٨. l. 23. Pro ̈ ̄ Assem. ̈ ̄ dedit. L. 26. Pro ̈ ̄ et ̈ ̄ Assem. ̈ ̄ et ̈ ̄ praebet. L. 27. Assem. verba ̈ ̄ omisit. L. 28. Pro ̈ ̄ et ̈ ̄ Assem. ̈ ̄ et ̈ ̄ scripsit.

P. ١٠. l. 6. Pro ̈ ̄ et ̈ ̄ Assem. ̈ ̄ et ̈ ̄ scripsit. L. 11. Pro ̈ ̄ Assem. ̈ ̄. L. 13. Post vocem ̈ ̄ Assem. ̈ ̄ inseruit. L. 15. Pro ̈ ̄ Assem. ̈ ̄. L. 16. Pro ̈ ̄ Assem. ̈ ̄ exhibuit. L. 18. Pro ̈ ̄ Assem. ̈ ̄ scripsit. L. 19. Pro ̈ ̄ Assem. ̈ ̄; pro ̈ ̄ Assem. ̈ ̄. L. 21. Post ̈ ̄ Ass. ̈ ̄ inseruit. L. 24. ̈ ̄ Ass. ̈ ̄.

P. ١١. l. 1. Vox ̈ ̄, quae in codice invenitur, sensum non praebet; Brunsius, quem in loci interpretatione secutus sum, ̈ ̄ pro ea substituit. Sed tamen non possum, quin confitear me nimis facile concessisse et altera vocis explicatione, ̈ ̄, multo aptiorem sensum evadere huncce: *Christiani regionis nostrae Turabdinae per illos gubernatores, qui surrexerant ad pascendum ipsi quamquam gregis offendicula, magna tristitia affecti sunt.* L. 5. Pro ̈ ̄ Ass. ̈ ̄.

P. ٥٠. l. 11. Vox ܕܡܬܥܒܕ supplenda est ita: ܕܡܬܥܒܕ ܘܡܬܚܙܐ. L. 21. ܐܝܟܢܐ est manca scriptio pro ܐܝܟܢܐ ܕ.

P. ٥٥٠. l. 5. Pro ܦܬܝܬܐ Assem. scripsit ܦܬܝܬܐ, cuius notionem *phainas (casulas)* interpretatus est. L. 6. Pro ܕܡܕܘ Ass. ܕܡܕܘ.

Corrigenda.

P. VI. l. 10. lege enueleem pro enuelem.
— — l. 23. — Graec. gestas describit.
— 7. l. 15. — misereretur pro miseretur.
— 16. l. 22. — peterent pro peterentur.

اهتما مرتبا ٭

اجتمع كل عظماء الصين في مدينة بكين ليتشاوروا في امر الدفاع عن بلادهم ضد الاجانب الذين يريدون ان يستولوا عليها. وقد اتفقوا على ان يرسلوا الى الاجانب رسالة يقولون فيها انهم يريدون ان يعقدوا معهم صلحا دائما على شرط ان يتركوا الصين ويرجعوا الى بلادهم. فلما وصلت هذه الرسالة الى الاجانب ضحكوا منها وقالوا انهم لا يريدون ان يتركوا الصين الا بعد ان يأخذوا منها ما يريدون. ولما رأى الصينيون ان الاجانب لا يريدون ان يتركوا بلادهم ارسلوا اليهم رسالة اخرى يقولون فيها انهم يريدون ان يعقدوا معهم صلحا دائما على شرط ان يدفعوا لهم مبلغا كبيرا من المال. فلما وصلت هذه الرسالة الى الاجانب ضحكوا منها ايضا وقالوا انهم لا يريدون ان يأخذوا من الصين مالا بل يريدون ان يأخذوا منها بلادا. فلما رأى الصينيون ان الاجانب لا يريدون ان يتركوا بلادهم ولا يريدون ان يأخذوا منهم مالا ارسلوا اليهم رسالة اخرى يقولون فيها انهم يريدون ان يعقدوا معهم صلحا دائما على شرط ان يعطوهم بلادا اخرى غير بلادهم. فلما وصلت هذه الرسالة الى الاجانب ضحكوا منها ايضا وقالوا انهم لا يريدون ان يأخذوا من الصين بلادا اخرى غير بلادهم بل يريدون ان يأخذوا منها بلادها. فلما رأى الصينيون ان الاجانب لا يريدون ان يتركوا بلادهم ولا يريدون ان يأخذوا منهم مالا ولا يريدون ان يعطوهم بلادا اخرى غير بلادهم ارسلوا اليهم رسالة اخرى يقولون فيها انهم يريدون ان يعقدوا معهم صلحا دائما على شرط ان يعطوهم بلادا اخرى غير بلادهم ويعطوهم ايضا مالا كثيرا. فلما وصلت هذه الرسالة الى الاجانب ضحكوا منها ايضا وقالوا انهم لا يريدون ان يأخذوا من الصين بلادا اخرى غير بلادهم بل يريدون ان يأخذوا منها بلادها ولا يريدون ان يأخذوا منها مالا. فلما رأى الصينيون ان الاجانب لا يريدون ان يتركوا بلادهم ولا يريدون ان يأخذوا منهم مالا ولا يريدون ان يعطوهم بلادا اخرى غير بلادهم ولا يريدون ان يعقدوا معهم صلحا دائما على شرط ان يعطوهم بلادا اخرى غير بلادهم ويعطوهم ايضا مالا كثيرا ارسلوا اليهم رسالة اخرى يقولون فيها انهم يريدون ان يعقدوا معهم صلحا دائما على شرط ان يعطوهم بلادا اخرى غير بلادهم ويعطوهم ايضا مالا كثيرا ويعطوهم ايضا بنتا من بنات ملكهم. فلما وصلت هذه الرسالة الى الاجانب ضحكوا منها ايضا وقالوا انهم لا يريدون ان يأخذوا من الصين بلادا اخرى غير بلادهم بل يريدون ان يأخذوا منها بلادها ولا يريدون ان يأخذوا منها مالا ولا يريدون ان يأخذوا منهم بنتا من بنات ملكهم. فلما رأى الصينيون ان الاجانب لا يريدون ان يتركوا بلادهم ولا يريدون ان يأخذوا منهم مالا ولا يريدون ان يعطوهم بلادا اخرى غير بلادهم ولا يريدون ان يعقدوا معهم صلحا دائما على شرط ان يعطوهم بلادا اخرى غير بلادهم ويعطوهم ايضا مالا كثيرا ويعطوهم ايضا بنتا من بنات ملكهم. فلما وصلت هذه الرسالة الى الاجانب ضحكوا منها ايضا وقالوا انهم لا يريدون ان يأخذوا من الصين بلادا اخرى غير بلادهم بل يريدون ان يأخذوا منها بلادها ولا يريدون ان يأخذوا منها مالا ولا يريدون ان يأخذوا منهم بنتا من بنات ملكهم بل يريدون ان يأخذوا منها بنتا من بنات ملكها

ولا يجوز ان يكون الشيء الواحد بعينه في حالة واحدة
بعينها في مكانين مختلفين ولا في مكان واحد بعينه
في حالتين مختلفتين ولا في مكانين مختلفين ولا
في مكان واحد بعينه في حالة واحدة بعينها في
وقتين مختلفين ولا في مكانين مختلفين ولا في
مكان واحد بعينه في حالتين مختلفتين ولا في
مكانين مختلفين في وقتين مختلفين ولا في
مكان واحد بعينه في حالة واحدة بعينها في
وقت واحد بعينه ولا في مكانين مختلفين في
وقت واحد بعينه ولا في مكان واحد بعينه في
حالتين مختلفتين في وقت واحد بعينه ولا في
مكانين مختلفين في حالة واحدة بعينها في
وقت واحد بعينه ولا في مكان واحد بعينه في
حالتين مختلفتين في وقتين مختلفين ولا في
مكانين مختلفين في حالة واحدة بعينها في
وقتين مختلفين

Terrae asperitates

b*

ויהי בשנת שלש ועשרים למלכות יהושפט מלך יהודה מלך אחזיהו בן אחאב על ישראל בשמרון שנתים ויעש הרע בעיני יהוה וילך בדרך אביו ובדרך אמו ובדרך ירבעם בן נבט אשר החטיא את ישראל ויעבד את הבעל וישתחו לו ויכעס את יהוה אלהי ישראל ככל אשר עשה אביו ויהי מואב פשע בישראל אחרי מות אחאב ויעל אחזיהו בשבכה אשר בעליתו אשר בשמרון וחלה ויבא מלאכים ויאמר אלהם לכו דרשו בבעל זבוב אלהי עקרון אם אחיה מחלי זה אשר אני חלה עליו ומלאך יהוה דבר אל אליהו התשבי קום עלה לקראת מלאכי מלך שמרון ודברת אלהם ההלא על כי אין אלהים בישראל אתם הלכים לדרוש בבעל זבוב אלהי עקרון לכן כה אמר יהוה המטה אשר עלית שם לא תרד ממנו כי מות תמות וילך אליהו ויהי המלאכים שבו אליו ויאמר אלהם מדוע שבתם ויאמרו אלינו האיש אשר עלה לקראתכם ויאמר אלינו כה אמר יהוה ההלא על כי אין אלהים בישראל אתה שלח לדרוש בבעל זבוב אלהי עקרון לכן המטה אשר עלית שם לא תרד ממנו כי מות תמות וידבר אלהם מה מעלה איש אשר עלה לקראתכם ויספרו לו את הדברים האלה ויאמר אלהם איש בעל שער ואזור עור אזור במתניו ויאמר איש התשבי הוא ויאמר אל חמשים שרו ועלה אליו והנה יושב על ראש ההר ויאמר אליו איש האלהים המלך דבר רד ויען אליהו ויאמר אל שר החמשים אם איש האלהים אנכי תרד אש מן השמים ותאכל אותך ואת חמשיך ותרד אש מן השמים ותאכל אותו ואת חמשיו וישב עוד אל השלישי שר חמשים וישלח שר החמשים השלישי ויעל וישתחו על ברכיו אליהו ויתחנן אליו ויאמר אליו איש האלהים תיקר נא נפשי ונפש חמשים עבדיך אלה בעיניך וירד אש מן השמים ותאכל את שני שרי החמשים הראשונים ואת חמשיהם ועתה תיקר נפשי בעיניך ויאמר מלאך יהוה אל אליהו רד אתו אל תירא מפניו ויקם וירד אתו אל המלך ויאמר אליו כה אמר יהוה יען כי שלחת מלאכים לדרוש בבעל זבוב אלהי עקרון המבלי אין אלהים בישראל לדרוש בדברו לכן המטה אשר עלית שם לא תרד ממנו כי מות תמות וידבר אל אחזיהו כדבר יהוה אשר דבר אליהו וימלך יהורם תחתיו בשנת שתים ליהורם בן יהושפט מלך יהודה כי לא היה לו בן ויתר דברי אחזיהו אשר עשה הלא הם כתובים על ספר דברי הימים למלכי ישראל

ויהי בהעלות יהוה את אליהו בסערה השמימה ואליהו והאלישע הלכים מן הגלגל ויאמר אליהו אל אלישע שב נא פה כי יהוה שלחני עד הירדן ויאמר אלישע חי יהוה וחי נפשך אם אעזבך וילכו שניהם ויהי בני הנביאים אשר בבית אל יצאו אל אלישע ויאמרו אליו הידעת כי היום יהוה לוקח את אדניך מעל ראשך ויאמר גם אני ידעתי החרישו ויאמר לו אליהו אלישע שב נא פה כי יהוה שלחני אל יריחו ויאמר חי יהוה וחי נפשך אם אעזבך ויבאו יריחו ויגשו בני הנביאים אשר ביריחו אל אלישע ויאמרו אליו הידעת כי היום יהוה לוקח את אדניך מעל ראשך ויאמר גם אני ידעתי החרישו ויאמר לו אליהו שב נא פה כי יהוה שלחני אל הירדן ויאמר חי יהוה וחי נפשך אם אעזבך וילכו שניהם ויעמדו מבני הנביאים ויעמדו מרחק ממול והשנים עמדו על הירדן ויקח אליהו את מעילו ויגלם ויכו את המים ויחצו הנה וגם ויהי בעברם ואליהו אמר אל אלישע שאל מה אעשה לך בטרם לקחת מעמך ויאמר אלישע ויהי נא פי שנים ברוחך אלי ויאמר הקשית לשאול אם תראני לקחת מעמך יהי לך כן ואם אין לא יהי ויהי המה הלכים הלוך ודבר והנה רכב אש וסוסי אש ויפרדו בין שניהם ויעל אליהו בסערה השמימה ואלישע ראה ויצעק אבי אבי רכב ישראל ופרשיו ולא ראהו עוד ויחזק בבגדיו ויקרעם לשני קרעים ויקח את מעיל אליהו אשר נפל ממנו וישב ויעמד על שפת הירדן ויקח את מעיל אליהו אשר נפל ממנו ויכה את המים ויאמר איה יהוה אלהי אליהו גם הוא ויכו את המים הנה וגם ויעברו אלישע ויראהו בני הנביאים אשר ביריחו מנגד ויאמרו נחה רוח אליהו על אלישע ויבאו לקראתו וישתחוו לו ארצה ויאמרו אליו הנה נא יש עם עבדיך חמשים אנשי חיל ילכו נא ויבקשו את אדניך פן נשאו רוח יהוה ויטלהו ויהי אל אחד מן ההרים או אל אחת הגבעות ויאמר לא תשלחו ויפצרו בו עד בושו ויאמר שלחו ויעמדו חמשים איש ויבקשו שלשת ימים ולא מצאוהו וישבו אליו והוא יושב ביריחו ויאמר אליהם הלא אמרתי אליכם לא תלכו ויאמרו אנשי העיר אל אלישע הנה נא מושב העיר טוב כאשר אדני רואה והמים רעים והארץ משכלת ויאמר קחו לי צלוחית חדשה ושימו שם מלח ויקחו אליו ויצא אל מוצא המים וישלך שם מלח ויאמר כה אמר יהוה רפאתי למים האלה לא יהיה משם עוד מות ומשכלת וישבו המים עד היום הזה כדבר אלישע אשר דבר ויעל משם בית אל והוא עלה בדרך ונערים קטנים יצאו מן העיר ויתקלסו בו ויאמרו אליו עלה קרח עלה קרח וויפן אחריו וירא אתם ויקללם בשם יהוה ותצאנה שתי דובות מן היער ותבקענה מהם ארבעים ושנים ילדים וילך משם אל הר הכרמל וישב משם שמרון

ויהורם בן אחאב מלך על ישראל בשמרון בשנת שמונה עשרה ליהושפט מלך יהודה וימלך שתים עשרה שנה ויעש הרע בעיני יהוה רק לא כאביו ולא כאמו ויסר את מצבת הבעל אשר עשה אביו ורק בחטאות ירבעם בן נבט אשר החטיא את ישראל דבק לא סר ממנו ומישע מלך מואב היה נקד וישלם למלך ישראל מאה אלף כבשים ומאה אלף אילים צמר ויהי כמות אחאב ופשע מלך מואב בישראל וילך המלך יהורם בעת ההיא משמרון ויפקד את כל ישראל וילך ויעבר יהושפט מלך יהודה ויאמר מלך אדום הלך עמנו במלחמה אל מואב ויאמר אעלה הכמוני כמוך כעמי כעמך כסוסי כסוסיך ויאמר באיזה דרך נעלה ויאמר דרך מדבר אדום וילך מלך ישראל ומלך יהודה ומלך אדום ויסבו דרך שבעת ימים ולא היה מים למחנה ולבהמה אשר ברגליהם ויאמר מלך ישראל אהה כי קרא יהוה לשלשת המלכים האלה לתת אותם ביד מואב וילכו אל אלישע ויאמר אלישע אל מלך ישראל מה לי ולך לך אל נביאי אביך ואל נביאי אמך ויאמר לו מלך ישראל אל כי קרא יהוה לשלשת המלכים האלה לתת אותם ביד מואב ויאמר אלישע חי יהוה צבאות אשר עמדתי לפניו אם לולי פני יהושפט מלך יהודה אני נושא אם אביט אליך ואם אראך ועתה קחו לי מנגן והיה כנגן המנגן ותהי עליו יד יהוה ויאמר כה אמר יהוה עשו הנחלים האלה גבים גבים ויאמר כה אמר יהוה לא תראו רוח ולא תראו גשם והנחל ההוא ימלא מים ושתיתם אתם ומקניכם ובהמתכם וזה נקל בעיני יהוה ונתן גם את מואב בידכם והכיתם כל עיר מבצר וכל עיר מבחר ועץ טוב תפילו וכל מעיני מים תסתמו וכל חלקת טוב תכאבו באבנים ויהי בבקר כעלות המנחה והנה באו מים דרך אדום וימלא הארץ את המים ויעלו כל מואב כל שמע כי עלו המלכים להלחם בם ויזעקו כל כל נושא חגור ומעלה ויעמדו על הגבול וישכימו בבקר ויזרח השמש על המים וירא מואב את המים מנגד אדמים כדם ויאמרו דם זה החרב נחרבו המלכים ויכו איש את רעהו ועתה לשלל מואב ויבאו אל מחנה ישראל וישראל קמו ויכו את מואב וינסו מפניהם ויבואו הכה להכות בם ואת הערים יהרסו וכל חלקת טוב ישלכו איש אבניו ויסתמוה וכל מעיני המים יסתמו וכל עץ טוב יפילו עד הותירה קיר אבניה בקיר ויסבו הקלעים וכתתוה ויראו מלך מואב כי חזק ממנו המלחמה ויקח אתו שבע מאות איש שלפים לפרוץ אל מלך אדום ולא יכלו ויקח את בנו הבכור אשר ימלך תחתיו ויעלהו עולה על החומה ויהי קצף גדול על ישראל ויסעו מעליו וישובו לארצם

ואיש אלהים בא מן הדרך ההוא ויבא אל אליהו ויאמר אליו לך עלה קרח עלה קרח ויאמר אליו אליהו אם איש אלהים אנכי תרד אש מן השמים ותאכל אותך ואת חמשיך ותרד אש מן השמים ותאכל אותו ואת חמשיו וישב עוד אל השלישי שר חמשים וישלח שר החמשים השלישי ויעל וישתחו על ברכיו אליהו ויתחנן אליו ויאמר אליו איש האלהים תיקר נא נפשי ונפש חמשים עבדיך אלה בעיניך וירד אש מן השמים ותאכל את שני שרי החמשים הראשונים ואת חמשיהם ועתה תיקר נפשי בעיניך ויאמר מלאך יהוה אל אליהו רד אתו אל תירא מפניו ויקם וירד אתו אל המלך ויאמר אליו כה אמר יהוה יען כי שלחת מלאכים לדרוש בבעל זבוב אלהי עקרון המבלי אין אלהים בישראל לדרוש בדברו לכן המטה אשר עלית שם לא תרד ממנו כי מות תמות וידבר אל אחזיהו כדבר יהוה אשר דבר אליהו וימלך יהורם תחתיו בשנת שתים ליהורם בן יהושפט מלך יהודה כי לא היה לו בן ויתר דברי אחזיהו אשר עשה הלא הם כתובים על ספר דברי הימים למלכי ישראל

ויהי בהעלות יהוה את אליהו בסערה השמימה ואליהו והאלישע הלכים מן הגלגל ויאמר אליהו אל אלישע שב נא פה כי יהוה שלחני עד הירדן ויאמר אלישע חי יהוה וחי נפשך אם אעזבך וילכו שניהם ויהי בני הנביאים אשר בבית אל יצאו אל אלישע ויאמרו אליו הידעת כי היום יהוה לוקח את אדניך מעל ראשך ויאמר גם אני ידעתי החרישו ויאמר לו אליהו אלישע שב נא פה כי יהוה שלחני אל יריחו ויאמר חי יהוה וחי נפשך אם אעזבך ויבאו יריחו ויגשו בני הנביאים אשר ביריחו אל אלישע ויאמרו אליו הידעת כי היום יהוה לוקח את אדניך מעל ראשך ויאמר גם אני ידעתי החרישו ויאמר לו אליהו שב נא פה כי יהוה שלחני אל הירדן ויאמר חי יהוה וחי נפשך אם אעזבך וילכו שניהם ויעמדו מבני הנביאים ויעמדו מרחק ממול והשנים עמדו על הירדן ויקח אליהו את מעילו ויגלם ויכו את המים ויחצו הנה וגם ויהי בעברם ואליהו אמר אל אלישע שאל מה אעשה לך בטרם לקחת מעמך ויאמר אלישע ויהי נא פי שנים ברוחך אלי ויאמר הקשית לשאול אם תראני לקחת מעמך יהי לך כן ואם אין לא יהי ויהי המה הלכים הלוך ודבר והנה רכב אש וסוסי אש ויפרדו בין שניהם ויעל אליהו בסערה השמימה ואלישע ראה ויצעק אבי אבי רכב ישראל ופרשיו ולא ראהו עוד ויחזק בבגדיו ויקרעם לשני קרעים ויקח את מעיל אליהו אשר נפל ממנו וישב ויעמד על שפת הירדן ויקח את מעיל אליהו אשר נפל ממנו ויכה את המים ויאמר איה יהוה אלהי אליהו גם הוא ויכו את המים הנה וגם ויעברו אלישע ויראהו בני הנביאים אשר ביריחו מנגד ויאמרו נחה רוח אליהו על אלישע ויבאו לקראתו וישתחוו לו ארצה ויאמרו אליו הנה נא יש עם עבדיך חמשים אנשי חיל ילכו נא ויבקשו את אדניך פן נשאו רוח יהוה ויטלהו ויהי אל אחד מן ההרים או אל אחת הגבעות ויאמר לא תשלחו ויפצרו בו עד בושו ויאמר שלחו ויעמדו חמשים איש ויבקשו שלשת ימים ולא מצאוהו וישבו אליו והוא יושב ביריחו ויאמר אליהם הלא אמרתי אליכם לא תלכו ויאמרו אנשי העיר אל אלישע הנה נא מושב העיר טוב כאשר אדני רואה והמים רעים והארץ משכלת ויאמר קחו לי צלוחית חדשה ושימו שם מלח ויקחו אליו ויצא אל מוצא המים וישלך שם מלח ויאמר כה אמר יהוה רפאתי למים האלה לא יהיה משם עוד מות ומשכלת וישבו המים עד היום הזה כדבר אלישע אשר דבר ויעל משם בית אל והוא עלה בדרך ונערים קטנים יצאו מן העיר ויתקלסו בו ויאמרו אליו עלה קרח עלה קרח וויפן אחריו וירא אתם ויקללם בשם יהוה ותצאנה שתי דובות מן היער ותבקענה מהם ארבעים ושנים ילדים וילך משם אל הר הכרמל וישב משם שמרון

ויהורם בן אחאב מלך על ישראל בשמרון בשנת שמונה עשרה ליהושפט מלך יהודה וימלך שתים עשרה שנה ויעש הרע בעיני יהוה רק לא כאביו ולא כאמו ויסר את מצבת הבעל אשר עשה אביו ורק בחטאות ירבעם בן נבט אשר החטיא את ישראל דבק לא סר ממנו ומישע מלך מואב היה נקד וישלם למלך ישראל מאה אלף כבשים ומאה אלף אילים צמר ויהי כמות אחאב ופשע מלך מואב בישראל וילך המלך יהורם בעת ההיא משמרון ויפקד את כל ישראל וילך ויעבר יהושפט מלך יהודה ויאמר מלך אדום הלך עמנו במלחמה אל מואב ויאמר אעלה הכמוני כמוך כעמי כעמך כסוסי כסוסיך ויאמר באיזה דרך נעלה ויאמר דרך מדבר אדום וילך מלך ישראל ומלך יהודה ומלך אדום ויסבו דרך שבעת ימים ולא היה מים למחנה ולבהמה אשר ברגליהם ויאמר מלך ישראל אהה כי קרא יהוה לשלשת המלכים האלה לתת אותם ביד מואב וילכו אל אלישע ויאמר אלישע אל מלך ישראל מה לי ולך לך אל נביאי אביך ואל נביאי אמך ויאמר לו מלך ישראל אל כי קרא יהוה לשלשת המלכים האלה לתת אותם ביד מואב ויאמר אלישע חי יהוה צבאות אשר עמדתי לפניו אם לולי פני יהושפט מלך יהודה אני נושא אם אביט אליך ואם אראך ועתה קחו לי מנגן והיה כנגן המנגן ותהי עליו יד יהוה ויאמר כה אמר יהוה עשו הנחלים האלה גבים גבים ויאמר כה אמר יהוה לא תראו רוח ולא תראו גשם והנחל ההוא ימלא מים ושתיתם אתם ומקניכם ובהמתכם וזה נקל בעיני יהוה ונתן גם את מואב בידכם והכיתם כל עיר מבצר וכל עיר מבחר ועץ טוב תפילו וכל מעיני מים תסתמו וכל חלקת טוב תכאבו באבנים ויהי בבקר כעלות המנחה והנה באו מים דרך אדום וימלא הארץ את המים ויעלו כל מואב כל שמע כי עלו המלכים להלחם בם ויזעקו כל כל נושא חגור ומעלה ויעמדו על הגבול וישכימו בבקר ויזרח השמש על המים וירא מואב את המים מנגד אדמים כדם ויאמרו דם זה החרב נחרבו המלכים ויכו איש את רעהו ועתה לשלל מואב ויבאו אל מחנה ישראל וישראל קמו ויכו את מואב וינסו מפניהם ויבואו הכה להכות בם ואת הערים יהרסו וכל חלקת טוב ישלכו איש אבניו ויסתמוה וכל מעיני המים יסתמו וכל עץ טוב יפילו עד הותירה קיר אבניה בקיר ויסבו הקלעים וכתתוה ויראו מלך מואב כי חזק ממנו המלחמה ויקח אתו שבע מאות איש שלפים לפרוץ אל מלך אדום ולא יכלו ויקח את בנו הבכור אשר ימלך תחתיו ויעלהו עולה על החומה ויהי קצף גדול על ישראל ויסעו מעליו וישובו לארצם

ciuor 16 faba 9 5

אֲבָנִים Steine, Felsen.

אֲבַק Staub, Asche.

אֲבַר Flügel, Schwinge, Fittich.

אֲבַרְתָּה Gebiet, Landschaft, Provinz.

אֲגַם Binse, Schilf, Rohr.

אֲגַן Becher, Schale.

אֲגָרוֹת Briefe, Schreiben.

אֲדָמָה Erde, Land, Ackerland.

אֲדָמָה Erde, Land, Ackerland.

אֲדֹנִי mein Herr, Gebieter.

אֲדֹנָי Herr, Gebieter.

אֲדֹנָי Herr, Gebieter.

אֲדֹנִים Herr, Gebieter.

אֲדֹנִים Herr, Gebieter.

אֲדֹנֶיהָ ihr Herr, Gebieter.

אֲדֹנֶיהָ ihr Herr, Gebieter.

אֲדֹנֶיהָ ihr

ואמר אלהים יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד ותראה היבשה ויהי כן ויקרא אלהים ליבשה ארץ ולמקוה המים קרא ימים וירא אלהים כי טוב ויאמר אלהים תדשא הארץ דשא עשב מזריע זרע עץ פרי עשה פרי למינו אשר זרעו בו על הארץ ויהי כן ותוצא הארץ דשא עשב מזריע זרע למינהו ועץ עשה פרי אשר זרעו בו למינהו וירא אלהים כי טוב וירא אלהים כי טוב ויהי ערב ויהי בקר יום שלישי ויאמר אלהים יהי מארת ברקיע השמים להבדיל בין היום ובין הלילה והיו לאתת ולמועדים ולימים ושנים והיו למאורת ברקיע השמים להאיר על הארץ ויהי כן ויעש אלהים את שני המארת הגדלים את המאור הגדל לממשלת היום ואת המאור הקטן לממשלת הלילה ואת הכוכבים ויתן אתם אלהים ברקיע השמים להאיר על הארץ ולמשל ביום ובלילה ולהבדיל בין האור ובין החשך וירא אלהים כי טוב ויהי ערב ויהי בקר יום רביעי ויאמר אלהים ישרצו המים שרץ נפש חיה ועוף יעופף על הארץ על פני רקיע השמים ויברא אלהים את התנינם הגדלים ואת כל נפש החיה הרמשת אשר שרצו המים למינהם ואת כל עוף כנף למינהו וירא אלהים כי טוב ויברך אתם אלהים לאמר פרו ורבו ומלאו את המים בימים והעוף ירב בארץ ויהי ערב ויהי בקר יום חמישי ויאמר אלהים תוצא הארץ נפש חיה למינה בהמה ורמש וחיתו ארץ למינה ויהי כן ויעש אלהים את חית הארץ למינה ואת הבהמה למינה ואת כל רמש האדמה למינהו וירא אלהים כי טוב ויאמר אלהים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו וירדו בדגת הים ובעוף השמים ובבהמה ובכל הארץ ובכל הרמש הרמש על הארץ ויברא אלהים את האדם בצלמו בצלם אלהים ברא אתו זכר ונקבה ברא אתם ויברך אתם אלהים ויאמר להם אלהים פרו ורבו ומלאו את הארץ וכבשה ורדו בדגת הים ובעוף השמים ובכל חיה הרמשת על הארץ ויאמר אלהים הנה נתתי לכם את כל עשב זרע זרע אשר על פני כל הארץ ואת כל העץ אשר בו פרי עץ זרע זרע לכם יהיה לאכלה ולכל חית הארץ ולכל עוף השמים ולכל רומש על הארץ אשר בו נפש חיה את כל ירק עשב לאכלה ויהי כן וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד ויהי ערב ויהי בקר יום הששי ויכלו השמים והארץ וכל צבאם ויכל אלהים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה וישבת ביום השביעי מכל מלאכתו אשר עשה ויברך אלהים את יום השביעי ויקדש אתו כי בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא אלהים לעשות אלה תולדות השמים והארץ בהבראם ביום עשות יהוה אלהים ארץ ושמים וכל שיח השדה טרם יהיה בארץ וכל עשב השדה טרם יצמח כי לא המטיר יהוה אלהים על הארץ ואדם אין לעבד את האדמה ואד יעלה מן הארץ והשקה את כל פני האדמה ויצר יהוה אלהים את האדם עפר מן האדמה ויפח באפיו נשמת חיים ויהי האדם לנפש חיה ויטע יהוה אלהים גן בעדן מקדם וישם שם את האדם אשר יצר ויצמח יהוה אלהים מן האדמה כל עץ נחמד למראה וטוב למאכל ועץ החיים בתוך הגן ועץ הדעת טוב ורע ונהר יצא מעדן להשקות את הגן ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים שם האחד פישון הוא הסבב את כל ארץ החוילה אשר שם הזהב והזהב הארץ ההוא טוב שם הבדלח ואבן השהם הנגיחון שם הנהר השני גיחון הוא הסבב את כל ארץ כוש והנהר השלישי חדקל הוא ההלך קדמת אשור והנהר הרביעי הוא פרת ויקח יהוה אלהים את האדם וינחהו בגן עדן לעבדה ולשמרה ויצו יהוה אלהים על האדם לאמר מכל עץ הגן אכל תאכל ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו כי ביום אכלך ממנו מות תמות ויאמר יהוה אלהים לא טוב היות האדם לבדו אעשה לו עזר כנגדו ויצר יהוה אלהים מן האדמה כל חית השדה ואת כל עוף השמים ויבא אל האדם לראות מה יקרא לו וכל אשר יקרא לו האדם נפש חיה הוא שמו ויקרא האדם שמות לכל הבהמה ולעוף השמים ולכל חית השדה ולאדם לא מצא עזר כנגדו ויפל יהוה אלהים תרדמה על האדם ויישן ויקח אחת מצלעתיו ויסגר בשר תחתנה ויבן יהוה אלהים את הצלע אשר לקח מן האדם לאשה ויבאה אל האדם ויאמר האדם זאת הפעם עצם מעצמי ובשר מבשרי לזאת יקרא אשה כי מאיש לקחה זאת על כן יעזב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו והיו לבשר אחד ויהיו שניהם ערומים האדם ואשתו ולא יתבששו

ויהי בשמע אביו את־דברי עשו בכה בכי גדול ומר עד מאד ויברך את־יעקב ויאמר יהוה אלהי אברהם אבי ואלהי יצחק אבי יהוה הטוב בעיניך הצלח לעבדך ליעקב ועתה הנה־אנכי מגיד לך כי־אנכי שלחתי את־יעקב בנך אל־פדן ארם לקחת לו אשה מבנות לבן אחי אמו ויהי כאשר ברכני ויצוני ויאמר אלי לא־תקח אשה מבנות כנען כי אם־לך פדנה ארם בתואל אבי אמך וקח־לך משם אשה מבנות לבן אחי אמך ואל שדי יברך אתך ויפרה וירבך והיית לקהל עמים ויתן־לך את־ברכת אברהם לך ולזרעך אתך לרשתך את־ארץ מגוריך אשר־נתן אלהים לאברהם ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה ויפגע במקום וילן שם כי־בא השמש ויקח מאבני המקום וישם מראשתיו וישכב במקום ההוא ויחלם והנה סלם מצב ארצה וראשו מגיע השמים והנה מלאכי אלהים עלים וירדים בו והנה יהוה נצב עליו ויאמר אני יהוה אלהי אברהם אביך ואלהי יצחק הארץ אשר־אתה שכב עליה לך אתננה ולזרעך והיה זרעך כעפר הארץ ופרצת ימה וקדמה וצפנה ונגבה ונברכו בך כל משפחת האדמה ובזרעך והנה אנכי עמך ושמרתיך בכל אשר תלך והשבתיך אל האדמה הזאת כי לא אעזבך עד אשר אם־עשיתי את אשר־דברתי לך ויקץ יעקב משנתו ויאמר אכן יש יהוה במקום הזה ואנכי לא ידעתי ויירא ויאמר מה־נורא המקום הזה אין זה כי אם־בית אלהים וזה שער השמים ויקם יעקב בבקר וייקח את־האבן אשר־שם מראשתיו וישם אתה מצבה ויצק שמן על־ראשה ויקרא את־שם המקום ההוא בית־אל ואולם לוז שם העיר לראשונה ויידר יעקב נדר לאמר אם־יהיה אלהים עמדי ושמרני בדרך הזה אשר אנכי הולך ונתן־לי לחם לאכל ובגד ללבש ושבתי בשלום אל־בית אבי והיה יהוה לי לאלהים והאבן הזאת אשר־שמתי מצבה יהיה בית אלהים וכל אשר תתן־לי עשר אעשר אותו לך׃

ס

ויאמר יעקב אל־רחל כי־לי אתך ואל־נא תלוני אתי כי־בתולה את ואל־נא תלוני אתי כי־בתולה את ואל־נא תלוני אתי כי־בתולה את

ואת אשר עשה לו אלהים ויאמר אלהים אל יעקב קום עלה בית אל
ושב שם ועשה שם מזבח לאלהים הנראה אליך בברחך מפני עשו אחיך
ויאמר יעקב אל ביתו ואל אל אשר בתוככם והטהרו והחליפו שמלתיכם
ונקומה ונעלה בית אל ואעשה שם מזבח לאל העונה אתי ביום צרתי
ויהי עמדי בדרך אשר הלכתי ויתנו אל יעקב כל אלהי הנכר אשר בידם
ואת הנזמים אשר באזניהם ויטמן אותם יעקב תחת האלה אשר עם שכם
ויסעו ויהי חתת אלהים על הערים אשר סביבותיהם ולא רדפו אחרי בני יעקב
ויבא יעקב לוז אשר בארץ כנען הוא בית אל הוא ואל כל העם אשר אתו
ויבן שם מזבח ויקרא למקום אל בית אל כי שם נגלו אליו האלהים בברחו מפני אחיו
ותמת דבורה מינקת רבקה ותקבר מתחת לבית אל תחת האלון ויקרא שמו אלון בכות
ויראה אלהים אל יעקב עוד בבאו מפדן ארם ויברך אתו אלהים
ויאמר אלהים אליו שמך יעקב לא יקרא שמך עוד יעקב כי אם ישראל יהיה שמך
ויקרא את שמו ישראל ויאמר אלהים אליו אני אל שדי פרה ורבה גוי וקהל עמים יהיה ממך
ומלכים מחלציך יצאו והארץ אשר נתתי לאברהם ולישחק לך אתננה ולזרעך אחריך אתן את הארץ
ויעל מעליו אלהים במקום אשר דבר אתו
ויצב יעקב מצבה במקום אשר דבר אתו מצבת אבן ויסך עליה נסך ויצק עליה שמן
ויקרא יעקב את שם המקום אשר דבר שם אלהים בית אל
ויסעו מבית אל ויהי עוד כברת הארץ לבוא אפרתה ותלד רחל ותקש בלדתה
ויהי בהקשותה בלדתה ויאמר לה המילדת אל תיראי כי גם זה לך בן
ויהי בצאת נפשה כי מתה ותקרא שמו בן אוני ואביו קרא לו בנימין
ותמת רחל ותקבר בדרך אפרת היא בית לחם
ויצב יעקב מצבה על קברתה היא מצבת קבר רחל עד היום הזה
ויסע ישראל ויט אהלה מהלאה למגדל עדר
ויהי בשכן ישראל בארץ ההוא וילך ראובן וישכב את בלהה פלגש אביו וישמע ישראל
ויהיו בני יעקב שנים עשר
בני לאה בכור יעקב ראובן ושמעון ולוי ויהודה ויששכר וזבולן
בני רחל יוסף ובנימין
בני בלהה פלגש רחל דן ונפתלי
בני זלפה שפחת לאה גד ואשר
אלה בני יעקב אשר ילד לו בפדן ארם
ויבא יעקב אל יצחק אביו ממרא קרית הארבע הוא חברון אשר גר שם אברהם ויצחק
ויהיו ימי יצחק מאת שנה ושמנים שנה
ויגוע יצחק וימת ויאסף אל עמיו זקן ושבע ימים ויקברו אתו עשו ויעקב בניו
ואלה תולדות עשו הוא אדום
עשו לקח את נשיו מבנות כנען את עדה בת אילון החתי ואת אהליבמה בת ענה בת צבעון החוי
ואת בשמת בת ישמעאל אחות נביות
ויקח עשו את נשיו ואת בניו ואת בנותיו ואת כל נפשות ביתו ואת מקנהו ואת כל בהמתו ואת כל קנינו
אשר רכש בארץ כנען וילך אל ארץ מפני יעקב אחיו
כי היה רכושם רב מלשבת יחדו ולא תכל אותם ארץ מגוריהם מפני מקנהם
וישב עשו בהר שעיר עשו הוא אדום
ואלה תולדות עשו אבי אדום בהר שעיר
אלה שמות בני עשו אליפז בן עדה אשת עשו ורעואל בן בשמת אשת עשו
ובני אליפז תימן אומר צפו וקנז
ותמנע היתה פלגש לאליפז בן עשו ותלד לאליפז את עמלק אלה בני עדה אשת עשו
ואלה בני רעואל נחת וזרח שמה ומזה אלה היו בני בשמת אשת עשו
ואלה בני אהליבמה בת ענה בת צבעון אשת עשו ותלד ליעוש ואת יעלם ואת קרח
ואלה אלופי בני עשו בני אליפז בכור עשו אלוף תימן אלוף אומר אלוף צפו אלוף קנז
אלוף קרח אלוף געתם אלוף עמלק אלה אלופי אליפז בארץ אדום אלה בני עדה
ואלה בני רעואל בן עשו אלוף נחת אלוף זרח אלוף שמה אלוף מזה אלה אלופי רעואל בארץ אדום
אלה בני אהליבמה בת ענה בת צבעון אשת עשו אלוף יעוש אלוף יעלם אלוף קרח
אלה אלופי בני עשו ובניהם
ואלה בני שעיר החרי יושבי הארץ לוטן ושובל וצבעון וענה
ודישן ואצר ודישן אלה אלופי החרי בני שעיר בארץ אדום
ויהי בני לוטן חרי והימם ואחות לוטן תמנע
אלה בני שובל עלון ומנחת ועיבל שפו ואונם
ואלה בני צבעון איה וענה הוא ענה אשר מצא את הימים במדבר ברעתו את חמורי צבעון אביו
ואלה בני ענה דישון ואהליבמה בת ענה
ואלה בני דישן חמדן ואשבן ויתרן וכרן
אלה בני חור בכור אפרתה אלוף שובל אבי קרית יערים אלוף חלון אלוף יתת
אלוף אהליבמה אלוף אלה אלוף פינון אלוף קנז אלוף תימן אלוף מבצר
אלוף מגדיאל אלוף עירם אלה אלופי אדום לשבתם בארץ אחזתם הוא עשו אבי אדום
וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ כנען
ואלה תולדות יעקב יוסף בן שבע עשרה שנה היה רעה את אחיו בצאן והוא נער את בני בלהה
ואת בני זלפה נשי אביו ויבא יוסף את דבתם רעה אל אביהם
וישראל אהב את יוסף מכל בניו כי בן זקנים הוא לו ועשה לו כתנת פסים
וירא אחיו כי אתו אהב אביהם מכל אחיו וישנאו אתו ולא יכלו דברו לשלם
ויחלם יוסף חלום ויגד לאחיו ויוספו עוד שנא אתו
ויאמר אליהם שמעו נא החלום הזה אשר חלמתי
והנה אנחנו מאלמים אלמים בתוך השדה והנה קמה אלמתי וגם נצבה ותשתחוינה אלמתיכם לאלמתי
ותאמר לו אחיו המלך תמלך עלינו אם משול תמשל בנו ויוספו עוד שנא אתו על חלמתיו ועל דבריו
ויחלם עוד חלום אחר ויספר אתו לאחיו ויאמר הנה חלמתי חלום עוד והנה השמש והירח
ואחד עשר כוכבים משתחוים לי
ויספר אל אביו ואל אחיו ויגער בו אביו ויאמר לו מה החלום הזה אשר חלמת
הבוא נבוא אני ואמך ואחיך להשתחות לך ארצה
ויקנאו בו אחיו ואביו שמר את הדבר
ואחיו הלכו לרעות את צאן אביהם בשכם
ויאמר ישראל אל יוסף הלא אחיך רעים בשכם לכה ואשלחך אליהם ויאמר לו הנני
ויאמר לו לך נא ראה את שלום אחיך ואת שלום הצאן והשיבני דבר וישלחהו מעמק חברון ויבא שכמה
ויפגעהו איש והנה תעה בשדה וישאלהו האיש לאמר מה תבקש
ויאמר את אחי אנכי מבקש הגידה נא לי איפה הם רעים
ויאמר האיש נסעו מזה כי שמעתי אומרים נלכה דתינה וילך יוסף אחרי אחיו וימצאם בדתינה
ויראו אתו מרחק ובטרם יקרב אליהם ויתנכלו אתו להמיתו
ויאמרו איש אל אחיו הנה בעל החלמות הזה בא
ועתה לכו ונהרגהו ונשלכהו באחד הבורות ואמרנו חיה רעה אכלתהו ונראה מה יהיו חלמותיו
וישמע ראובן ויצילהו מידם ויאמר לא נכנו נפש
ויאמר אליהם ראובן אל תשפכו דם השליכו אתו אל הבור הזה אשר במדבר ויד אל תשלחו בו למען הציל אתו מידם להשיבו אל אביו
ויהי כבוא יוסף אל אחיו ויפשיטו את יוסף את כתנתו את כתנת הפסים אשר עליו
ויקחהו וישלכו אתו הבורה והבור רק אין בו מים
וישבו לאכל לחם וישאו עיניהם וירא והנה ארחת ישמעאלים באה מגלעד וגמליהם נשאים נכאת וצרי ולט הולכים להוריד מצרים
ויאמר יהודה אל אחיו מה בצע כי נהרג את אחינו וכסינו את דמו
לכו ונמכרנו לישמעאלים וידנו אל תהי בו כי אחינו בשרנו הוא ויאבו אחיו
ויעברו אנשים מדינים סחרים וימשכו ויעלו את יוסף מן הבור ויבאו את יוסף מצרימה
וישובו אחיו אל יוסף ויאמרו אין הילד ואני אנה אני בא
ויקחו את כתנת יוסף וישחטו שעיר עזים ויטבלו את הכתנת בדם
וישלחו את כתנת הפסים ויביאו אל אביהם ויאמרו זאת מצאנו הכר נא הכתנת בנך היא אם לא
ויכרה ויאמר כתנת בני חיה רעה אכלה טרף טרף יוסף
ויקרעו יעקב שמלתיו וישם שק במתניו ויתאבל על בנו ימים רבים
ויקומו כל בניו וכל בנותיו לנחמו ויאבה להתנחם ויאמר כי ארד אל בני אבל שאולה
ויבכו אתו אביו
ויתנכלו אתו להמיתו
ויאמרו איש אל אחיו הנה בעל החלמות הזה בא
ועתה לכו ונהרגהו ונשלכהו באחד הבורות ואמרנו חיה רעה אכלתהו ונראה מה יהיו חלמותיו
וישמע ראובן ויצילהו מידם ויאמר לא נכנו נפש
ויאמר אליהם ראובן אל תשפכו דם השליכו אתו אל הבור הזה אשר במדבר ויד אל תשלחו בו למען הציל אתו מידם להשיבו אל אביו
ויהי כבוא יוסף אל אחיו ויפשיטו את יוסף את כתנתו את כתנת הפסים אשר עליו
ויקחהו וישלכו אתו הבורה והבור רק אין בו מים
וישבו לאכל לחם וישאו עיניהם וירא והנה ארחת ישמעאלים באה מגלעד וגמליהם נשאים נכאת וצרי ולט הולכים להוריד מצרים
ויאמר יהודה אל אחיו מה בצע כי נהרג את אחינו וכסינו את דמו
לכו ונמכרנו לישמעאלים וידנו אל תהי בו כי אחינו בשרנו הוא ויאבו אחיו
ויעברו אנשים מדינים סחרים וימשכו ויעלו את יוסף מן הבור ויבאו את יוסף מצרימה
וישובו אחיו אל יוסף ויאמרו אין הילד ואני אנה אני בא
ויקחו את כתנת יוסף וישחטו שעיר עזים ויטבלו את הכתנת בדם
וישלחו את כתנת הפסים ויביאו אל אביהם ויאמרו זאת מצאנו הכר נא הכתנת בנך היא אם לא
ויכרה ויאמר כתנת בני חיה רעה אכלה טרף טרף יוסף
ויקרעו יעקב שמלתיו וישם שק במתניו ויתאבל על בנו ימים רבים
ויקומו כל בניו וכל בנותיו לנחמו ויאבה להתנחם ויאמר כי ארד אל בני אבל שאולה
ויבכו אתו אביו

מעבר לנהר, מעבר הנהר, עבר הנהר, עברי נהרא, עברנהרין, עברנהרא, עברנהרי, עברנהרה, עברנהרין, עברנהרא, עברנהרי, עברנהרה, עברנהרין, עברנהרא, עברנהרי, עברנהרה

ואת־ הַבְּהֵמָה וְאֶת־ הַשֶּׁרֶץ וְאֶת־ עוֹף הַשָּׁמָיִם וַיִּמָּחוּ מִן־ הָאָרֶץ וַיִּשָּׁאֵר אַךְ־ נֹחַ וַאֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתֵּבָה׃ וַיִּגְבְּרוּ הַמַּיִם עַל־ הָאָרֶץ חֲמִשִּׁים וּמְאַת יוֹם׃ וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־ נֹחַ וְאֵת כָּל־ הַחַיָּה וְאֶת כָּל־ הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתֵּבָה וַיַּעֲבֵר אֱלֹהִים רוּחַ עַל־ הָאָרֶץ וַיָּשֹׁכּוּ הַמָּיִם׃ וַיִּסָּכְרוּ מַעְיְנֹת תְּהוֹם וַאֲרֻבֹּת הַשָּׁמָיִם וַיִּכָּלֵא הַגָּשֶׁם מִן־ הַשָּׁמָיִם׃ וַיָּשֻׁבוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ הָלוֹךְ וָשׁוֹב וַיַּחְסְרוּ הַמַּיִם מִקְצֵה חֲמִשִּׁים וּמְאַת יוֹם׃ וַתָּנַח הַתֵּבָה בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּשִׁבְעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ עַל הָרֵי אֲרָרָט׃ וְהַמַּיִם הָיוּ הָלוֹךְ וְחָסוֹר עַד הַחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי בָּעֲשִׂירִי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ נִרְאוּ רָאשֵׁי הֶהָרִים׃ וַיְהִי מִקֵּץ אַרְבָּעִים יוֹם וַיִּפְתַּח נֹחַ אֶת־ חַלּוֹן הַתֵּבָה אֲשֶׁר עָשָׂה׃ וַיְשַׁלַּח אֶת־ הָעֹרֵב וְיָצֹא יָצוֹא וָשׁוֹב עַד־ יְבֹשֶׁת הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ׃ וַיְשַׁלַּח אֶת־ הַיּוֹנָה מֵאִתּוֹ לִרְאוֹת הֲקַלּוּ הַמַּיִם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ וְלֹא מָצְאָה הַיּוֹנָה מָנוֹחַ לְכַף רַגְלָהּ וַתָּשָׁב אֵלָיו אֶל־ הַתֵּבָה כִּי־ מַיִם עַל־ פְּנֵי כָל־ הָאָרֶץ וַיִּשְׁלַח יָדוֹ וַיִּקָּחֶהָ וַיָּבֵא אֹתָהּ אֵלָיו אֶל־ הַתֵּבָה׃ וַיָּחֶל עוֹד שִׁבְעַת יָמִים אֲחֵרִים וַיֹּסֶף שַׁלַּח אֶת־ הַיּוֹנָה מִן־ הַתֵּבָה׃ וַתָּבֹא אֵלָיו הַיּוֹנָה לְעֵת עֶרֶב וְהִנֵּה עֲלֵה־ זַיִת טָרָף בְּפִיהָ וַיֵּדַע נֹחַ כִּי־ קַלּוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ׃ וַיָּחֶל עוֹד שִׁבְעַת יָמִים אֲחֵרִים וַיְשַׁלַּח אֶת־ הַיּוֹנָה וְלֹא יָסְפָה שׁוּב־ אֵלָיו עוֹד׃ וַיְהִי בְּאַחַת וְשֵׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָה בָּרִאשׁוֹן בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ חָרְבוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ וַיָּסַר נֹחַ אֶת־ מִכְסֵה הַתֵּבָה וַיַּרְא וְהִנֵּה חָרְבוּ פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ וּבַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בְּשִׁבְעָה וְעֶשְׂרִים יוֹם לַחֹדֶשׁ יָבְשָׁה הָאָרֶץ׃ וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶל־ נֹחַ לֵאמֹר׃ צֵא מִן־ הַתֵּבָה אַתָּה וְאִשְׁתְּךָ וּבָנֶיךָ וּנְשֵׁי בָנֶיךָ אִתָּךְ׃ כָּל־ הַחַיָּה אֲשֶׁר־ אִתְּךָ מִכָּל־ בָּשָׂר בָּעוֹף וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל־ הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל־ הָאָרֶץ הוֹצֵא אִתָּךְ וְשָׁרְצוּ בָאָרֶץ וּפָרוּ וְרָבוּ עַל־ הָאָרֶץ׃ וַיֵּצֵא נֹחַ וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ וּנְשֵׁי־ בָנָיו אִתּוֹ׃ כָּל־ הַחַיָּה כָּל־ הָרֶמֶשׂ וְכָל־ הָעוֹף כֹּל רוֹמֵשׂ עַל־ הָאָרֶץ לְמִשְׁפְּחֹתֵיהֶם יָצְאוּ מִן־ הַתֵּבָה׃ וַיִּבֶן נֹחַ מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיִּקַּח מִכֹּל ׀ הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה וּמִכֹּל הָעוֹף הַטָּהוֹר וַיַּעַל עֹלוֹת בַּמִּזְבֵּחַ׃ וַיָּרַח יְהוָה אֶת־ רֵיחַ הַנִּיחֹחַ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־ לִבּוֹ לֹא אֹסִף לְקַלֵּל עוֹד אֶת־ הָאֲדָמָה בַּעֲבוּר הָאָדָם כִּי יֵצֶר לֵב הָאָדָם רַע מִנְּעֻרָיו וְלֹא־ אֹסִף עוֹד לְהַכּוֹת אֶת־ כָּל־ חַי כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי׃ עֹד כָּל־ יְמֵי הָאָרֶץ זֶרַע וְקָצִיר וְקֹר וָחֹם וְקַיִץ וָחֹרֶף וְיוֹם וָלָיְלָה לֹא יִשְׁבֹּתוּ׃

* ויברך אלהים את נח ואת בניו ויאמר להם פרו ורבו ומלאו את הארץ׃ ומוראכם וחתכם יהיה על כל חית הארץ ועל כל עוף השמים בכל אשר תרמש האדמה ועל כל דגי הים בידכם נתנו׃ כל רמש אשר הוא חי לכם יהיה לאכלה כירק עשב נתתי לכם את כל׃ אך בשר בנפשו דמו לא תאכלו׃ ואך את דמכם לנפשתיכם אדרש מיד כל חיה אדרשנו ומיד האדם מיד איש אחיו אדרש את נפש האדם׃ שפך דם האדם באדם דמו ישפך כי בצלם אלהים עשה את האדם׃ ואתם פרו ורבו שרצו בארץ ורבו בה׃

ויאמר אלהים אל נח ואל בניו אתו לאמר׃ והנני מקים את בריתי אתכם ואת זרעכם אחריכם׃ ואת כל נפש החיה אשר אתכם בעוף בבהמה ובכל חית הארץ אתכם מכל יצאי התבה לכל חית הארץ׃ והקמתי את בריתי אתכם ולא יכרת כל בשר עוד ממי המבול ולא יהיה עוד מבול לשחת הארץ׃ ויאמר אלהים זאת אות הברית אשר אני נתן ביני וביניכם ובין כל נפש חיה אשר אתכם לדרת עולם׃ את קשתי נתתי בענן והיתה לאות ברית ביני ובין הארץ׃ והיה בעננו עב על הארץ ונראתה הקשת בענן׃ וזכרתי את בריתי אשר ביני וביניכם ובין כל נפש חיה בכל בשר ולא יהיו המים למבול לשחת כל בשר׃ והיתה הקשת בענן וראיתי לזכר ברית עולם בין אלהים ובין כל נפש חיה בכל בשר אשר על הארץ׃ ויאמר אלהים אל נח זאת אות הברית אשר הקימתי בין כל בשר אשר על הארץ׃

ויהי בני נח היצאים מן התבה שם וחם ויפת וחם הוא אבי כנען׃ שלשה אלה בני נח ומאלה נפצה כל הארץ׃ ויחל נח איש האדמה ונטע כרם׃ וישת מן היין וישכר ויתגל בתוך אהלה׃ וירא חם אבי כנען את ערות אביו ויגד לשני אחיו בחוץ׃ ויקח שם ויפת את הבגד וישימו על שכמם וילכו אחרנית ויכסו את ערות אביהם ופניהם אחרנית ולא ראו את ערות אביהם׃ ויקץ נח מיינו וידע את אשר עשה לו בנו הקטן׃ ויאמר ארור כנען עבד עבדים יהיה לאחיו׃ ויאמר ברוך יהוה אלהי שם ויהי כנען עבד למו׃ יפת אלהים ליפת וישכן באהלי שם ויהי כנען עבד למו׃ ויחי נח אחרי המבול שלש מאות שנה וחמשים שנה׃ ויהי כל ימי נח תשע מאות שנה וחמשים שנה וימת׃

ואלה תולדת בני נח שם חם ויפת ויולדו להם בנים אחרי המבול׃ בני יפת גמר ומגוג ומדי ויון ותבל ומשך ותירס׃ ובני גמר אשכנז ריפת ותוגרמה׃ ובני יון אלישה ותרשישה כתים ודודנים׃ מאלה נפרדו איי הגוים בארצתם איש לשונו למשפחתם בגוייהם׃ ובני חם כוש ומצרים ופוט וכנען׃ ובני כוש סבא וחוילה וסבתה ורעמה וסבתכא ובני רעמה שבא ודדן׃ וכוש ילד את נמרד הוא החל להיות גבר בארץ׃ הוא היה גבר ציד לפני יהוה על כן יאמר כנמרד גבור ציד לפני יהוה׃ ותהי ראשית ממלכתו בבל וארך וכלנה בארץ שנער׃ מן הארץ ההוא יצא אשור ויבן את נינוה ואת רחובות עיר ואת כלח׃ ואת רסן בין נינוה ובין כלח הוא העיר הגדלה׃ ומצרים ילד את לודים ואת ענמים ואת להבים ואת נפתחים׃ ואת פתרסים ואת כסלחים אשר יצאו משם פלשתים ואת כפתרים׃ וכנען ילד את צידן בכרו ואת חת׃ ואת היבוסי ואת האמרי ואת הגרגשי׃ ואת החוי ואת הערקי ואת הסיני׃ ואת הארודי ואת הצמרי ואת החמתי ואחר נפצו משפחות הכנעני׃ ויהי גבול הכנעני מצידן בואכה גרר עד עזה בואכה סדמה ועמרה ואדמה וצבים עד לשע׃ אלה בני חם למשפחתם ללשנתם בארצתם בגוייהם׃ ולשם ילד גם הוא אבי כל בני עבר אחי יפת הגדול׃ ובני שם עילם ואשור וארפכשד ולוד וארם׃ ובני ארם עוץ וחול וגתר ומש׃ וארפכשד ילד את שלח ושלח ילד את עבר׃ ולעבר ילד שני בנים שם האחד פלג כי בימיו נפלגה הארץ ושם אחיו יקטן׃ ויקטן ילד את אלמודד ואת שלף ואת חצרמות ואת ירח׃ ואת הדורם ואת אוזל ואת דקלה׃ ואת עובל ואת אבימאל ואת שבא׃ ואת אופיר ואת חוילה ואת יובב כל אלה בני יקטן׃ ויהי מושבם מישא בואכה סנחריב הר הקדם׃ אלה בני שם למשפחתם ללשנתם בארצתם לגוייהם׃ אלה משפחת בני נח לתולדתם בגוייהם ומאלה נפרדו הגוים בארץ אחרי המבול׃

ויהי כל הארץ שפה אחת ודברים אחדים׃ ויהי בנסעם מקדם וימצאו בקעה בארץ שנער וישבו שם׃ ויאמרו איש אל רעהו הבה נלבנה לבנים ונשרפה לשרפה ותהי להם הלבנה לאבן והחמר היה להם לחמר׃ ויאמרו הבה נבנה לנו עיר ומגדל וראשו בשמים ונעשה לנו שם פן נפוץ על פני כל הארץ׃ וירד יהוה לראות את העיר ואת המגדל אשר בנו בני האדם׃ ויאמר יהוה הן עם אחד ושפה אחת לכלם וזה החלם לעשות ועתה לא יבצר מהם כל אשר יזמו לעשות׃ הבה נרדה ונבלה שם שפתם אשר לא ישמעו איש שפת רעהו׃ ויפץ יהוה אתם משם על פני כל הארץ וחדלו לבנות את העיר׃ על כן קרא שמה בבל כי שם בלל יהוה שפת כל הארץ ומשם הפיצם יהוה על פני כל הארץ׃

אלה תולדת שם שם בן מאת שנה הוליד את ארפכשד שנתים אחרי המבול׃ ויחי שם אחרי הולידו את ארפכשד חמש מאות שנה ויולד בנים ובנות׃ וארפכשד חי חמש ושלשים שנה והולד את שלח׃ ויחי ארפכשד אחרי הולידו את שלח שלש שנים וארבע מאות שנה ויולד בנים ובנות׃ ושלח חי שלשים שנה והולד את עבר׃ ויחי שלח אחרי הולידו את עבר שלש שנים וארבע מאות שנה ויולד בנים ובנות׃ ועבר חי ארבע ושלשים שנה והולד את פלג׃ ויחי עבר אחרי הולידו את פלג שלשים שנה ומאתים שנה ויולד בנים ובנות׃ ופלג חי שלשים שנה והולד את רעו׃ ויחי פלג אחרי הולידו את רעו תשע שנים ומאתים שנה ויולד בנים ובנות׃ ורעו חי שנים ושלשים שנה והולד את שרוג׃ ויחי רעו אחרי הולידו את שרוג שבע שנים ומאתים שנה ויולד בנים ובנות׃ ושרוג חי שלשים שנה והולד את נחור׃ ויחי שרוג אחרי הולידו את נחור מאתים שנה ויולד בנים ובנות׃ ונחור חי תשע ועשרים שנה והולד את תרח׃ ויחי נחור אחרי הולידו את תרח תשע עשרה שנה ומאה שנה ויולד בנים ובנות׃ ותרח חי שבעים שנה והולד את אברם את נחור ואת הרן׃

ואלה תולדת תרח תרח הוליד את אברם את נחור ואת הרן והרן הוליד את לוט׃ ויחי תרח שבעים שנה והולד את אברם את נחור ואת הרן׃

ⵜⴰⵙⴰⵡⴰⵍⵜ
ⵏ ⵜⵎⵣⵔⵉⵜ ⵏ ⵜⵎⵣⵡⵓⵔⵓ

Deacidified using the Bookkeeper process.
Neutralizing agent: Magnesium Oxide
Treatment Date: June 2007

PreservationTechnologies
A WORLD LEADER IN PAPER PRESERVATION
111 Thomson Park Drive
Cranberry Township, PA 16066
(724) 779-2111